

Bu proje Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi ve
Türkiye Cumhuriyeti tarafından birlikte finanse edilmektedir.

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE
Avrupa Konseyi tarafından yürütölmektedir.

TÜRKİYE'DE YOLSUZLUKLA MÜCADELE POLİTİKALARININ VE UYGULAMALARININ GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ (TYSAP)

TEKNİK MAKALE

**Türk Hukuku ve Uluslararası Sözleşmeler:
GRECO (Yolsuzluğa Karşı Devletler Gurubu), OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) ve UNCAC (Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi)-İzleme Kapsamı**

**Hazırlayan
Dr. Tilman Hoppe, Avrupa Konseyi Uzmanı**

Eylül 2013

ECCU-TYSAP – 2/2013

İÇİNDEKİLER

1	GÖREV KAPSAMI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2	METODOLOJİ	3
3	BULGULAR	5
4	TAVSİYE	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5	UNCAC MATRİKSİ	7
a.	Bölüm I Genel hükümler	7
b.	Bölüm II Önleyici tedbirler	9
c.	Bölüm III Suç düzenlemesi ve hukuk uygulaması	16
d.	Bölüm IV Uluslararası işbirliği	27
e.	Bölüm V Varlıkların geri alınması	37
f.	Bölüm VI Teknik destek ve bilgi değişimi	43
g.	Bölüm VII Uygulama mekanizmaları	46
h.	Bölüm VIII Son hükümler	48
6	UNCAC KAPSAMINDA OLMAYAN ALANLAR	51
a.	OECD Sözleşmesi	51
b.	Avrupa Konseyi Ceza Hukuku Sözleşmesi	51
c.	Avrupa Konseyi Özel Hukuk Sözleşmesi	Error! Bookmark not defined.
7	EK	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
	GRECO Değerlendirmelerinin Konuları	55
	Kısaltmalar	Error! Bookmark not defined.

Daha fazla bilgi için lütfen irtibata geçin:
Ekonomik Suçlar Birimi
Bilgi Toplumu ve Suçlara Karşı Eylem Müdürlüğü
Genel Müdürlük I – İnsan Hakları ve Hukukun Üstünlüğü
Avrupa Konseyi
F-67075 Strasbourg Cedex FRANSA
Tel +33 388 41 29 76/Fax +33 390 21 56 50
E-posta: leila.marshania@coe.int
Web: www.coe.int/economiccrime

Bu doküman, Avrupa Birliği'nin mali desteği ile hazırlanmıştır. Burada ifade edilen görüşlerin, Avrupa Birliği'nin veya Avrupa Konseyi'nin resmi görüşlerini yansıttığı yönünde bir yorumlama hiçbir şekilde yapılamaz.

1 GÖREV KAPSAMI

Bu Teknik Makalede, Avrupa Konseyi, OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) ve (UN) Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmelerinin çerçevesinde yapılan önceki izleme uygulamaları tarafından ele alınmamış Türkiye'deki düzenleme alanlarının tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Bu makalenin ardından, şu ana kadar (tam olarak) izlenmediği tespit edilen alanlarda yapılan bir uygunluk analizi sunulmaktadır. Bu, TYSAP Projesi Faaliyet 3'ün bir parçasıdır.

2 METODOLOJİ

Bu Makale, Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi'ni (UNCAC) başlangıç noktası olarak ele almaktadır ve bu sözleşme, tüm yolsuzlukla mücadele sözleşmeleri içinde en kapsamlı olanıdır. "UNCAC Matrisi" adlı tabloda, mevcut tüm izleme raporları ilgili UNCAC hükümleri ile bağdaştırılmaktadır. Ayrıca, UNCAC maddeleri de diğer üç sözleşmedeki (Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi (CoE Crim Conv), Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Özel Hukuk Sözleşmesi (COE CIV CONV) ve OECD Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesi (OECD Söz.)) ilgili hükümler ile bağdaştırılmaktadır. İkinci bölümde, bu üç sözleşmede ele alınan ancak UNCAC'de ele alınmayan alanlar işlenmektedir.

Çalışma planına göre TYSAP Faaliyet 3'te düzenleyici olmayan yerel tedbirlerin uygunluğu değil "yerel **düzenlemelerin** uygunluğu" değerlendirilmektedir. Bu yüzden, UNCAC'nin ve diğer sözleşmelerin düzenleyici değişiklikler hedeflemeyen ya da gerektirmeyen maddelerin yanında "düzenleme zorunluluğu yoktur" ibaresi yazmaktadır. Bu, tedbirin niteliğinin ille de düzenleme gerektirmediği (örneğin, yolsuzluklara dair istatistiksel bilgileri yayınlayacaktır") veya madde metninin kendisinin, bir düzenlemenin "düşünülmesi" veya "uygun görüldüğü şekilde" getirilmesi için Devlet Taraflarına çağrıda bulunduğu maddelerle ilgilidir.¹

Bu Makale hazırlanırken aşağıdaki izleme raporları dikkate alınmıştır:

GRECO (Yolsuzluğa Karşı Devletler Gurubu)

Ortak 1. ve 2. Değerlendirme Turu

- Değerlendirme Raporu, 10 Mart 2006, 46 sayfa
- Uygunluk Raporu, 4 Nisan 2008, 15 sayfa
- Ek, 11 Haziran 2010, 12 sayfa

3. Değerlendirme Turu

- Değerlendirme Raporu Konu I, 26 Mart 2010, 28 sayfa
- Değerlendirme Raporu Konu II, 26 Mart 2010, 25 sayfa
- Uygunluk Raporu Konu I ve II, 23 Mart 2012, 18 sayfa

4. Değerlendirme Turunda Türkiye'nin değerlendirilmesi için program henüz hazırlanmamıştır.²

Dört Değerlendirmede ele alınan konular Ek 4a'da belirtilmektedir.

¹ BMUSO (UNODC) Yasama Kılavuzunda 1. sayfada 2006 tarihli Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesinin (İngilizce) uygulanaşına ilişkin ayrıma bakın: www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/technical-guide.html: "Zorunlu şartlar: yasama tedbirleri veya diğer tedbirler alma zorunluluğu; İsteğe bağlı şartlar: dikkate alma zorunluluğu; İsteğe bağlı tedbirler: Devlet taraflarının dikkate almak isteyebileceği tedbirler."

² Halka açık bilgilere göre, http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/index_en.asp.

Ayrıca, bu Makale için “Üç Değerlendirme Turundan (2000-2010) Çıkarılan Dersler, Tematik Maddeler”³ adlı (2012) 76 sayfalık GRECO çalışması da dikkate alınmıştır.

OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

- Aşama 1 raporu, Kasım 2004, 27 sayfa
- Aşama 2 raporu, Aralık 2007, 79 sayfa
- Aşama 2bis raporu, Haziran 2009, 34 sayfa
- Aşama 2 ve Aşama 2bis raporu takibi, Mart 2010, 39 sayfa
- OECD Sözleşmesini uygulamak ve tatbik etmek için Türkiye tarafından atılan adımlar, Eylül 2008, 2 sayfa

OECD ülke izleme programı, tüm Sözleşmeye odaklanmaktadır. Aşama 1’de Sözleşmenin uygulanması için ülkenin mevzuatının yeterliliği değerlendirilirken, Aşama 2 ve Aşama 3’te mevzuatın uygulanması ve Sözleşmenin tatbikine odaklanılmaktadır.⁴ Şu unutulmamalıdır ki uygunluk analizinin çoğu kısmında yalnızca yabancı görevlilere rüşvet verilmesine atıfta bulunmaktadır. Ancak, örneğin bir suça teşebbüs ve katılım gibi Türk Ceza Kanununun genel ilkeleri yalnızca yabancı görevlilere verilen rüşvetler için değil aynı zamanda CoE Crim Conv (Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Özel Hukuk Sözleşmesi) ve Birleşmiş Milletler Sözleşmesi’nde öngörüldüğü gibi diğer yolsuzluk suçları için de geçerlidir.

OECD SIGMA

- Türkiye’ye İlişkin Değerlendirme Raporu 2004, 78 sayfa
- Türkiye’ye İlişkin Değerlendirme Raporu 2005, 80 sayfa
- Türkiye’ye İlişkin Değerlendirme Raporu 2006, 47 sayfa
- Türkiye’ye İlişkin Değerlendirme Raporu 2008, 70 sayfa
- Türkiye’ye İlişkin Değerlendirme Raporu 2009, 65 sayfa
- Türkiye’ye İlişkin Değerlendirme Raporu 2010, 21 sayfa
- Türkiye’ye İlişkin Değerlendirme Raporu 2011, 29 sayfa
- Türkiye’ye İlişkin Değerlendirme Raporu 2012, 36 sayfa

2007’de değerlendirme yapılmamıştır. Raporlar aşağıdaki alanları kapsamaktadır. Demokrasi ve Hukukun Üstünlüğü, Hukuki Çerçeve ve Kamu Hizmeti Yönetimi, Kamu Hizmeti ve İdari Hukuk, Bütünlük, Kamu Maliyesi Yönetimi, Kamu Harcamaları Yönetimi ve Kontrolü, Kamu İhaleleri, Politika Oluşturma.⁵ SIGMA (Yönetim ve Yönetişimdeki İlerlemelerin Desteklenmesi) raporları, uluslar arası sözleşmelere uygunluğu açık bir şekilde analiz etmez ve görünüşe göre değerlendirmeler için anket bulunmamaktadır; ancak Raporlarda, Avrupa Konseyi, OECD ve UN’in Sözleşmelerdeki birçok konuya dair farklı ve kapsamlı uzmanlıkları ayrıntılı bir şekilde işlenmektedir. Raporlar bunlara dayanmaktadır ve bu konulara ilişkin tüm iyi uygulamaları ve uluslararası standartları içermektedir. Dolayısıyla bu Makaleye edilmiştir.

UNCAC (Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi)

³ http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/general/Compendium_Thematic_Articles_EN.pdf.

⁴ <http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/turkey-oecdanti-briberyconvention.htm>.

⁵ <http://www.oecd.org/site/sigma/publicationsdocuments/assessmentreportsturkey.htm>.

Uygulamanın Gözden Geçirilmesine ilişkin Mekanizmanın ilk gözden geçirme döngüsünde Türkiye hakkında yapılacak değerlendirme, döngünün 4. yılında (2013-2014) gerçekleştirilecektir.⁶ İlk gözden geçirme döngüsü, UNCAC'deki Bölüm III ve IV'ü (Madde 15-50 arası) kapsamaktadır. Ülke inceleme raporlarının uzunluğu, dile ve eklerin sayısına bağlı olarak yaklaşık 100 sayfa ile 500 sayfa arasında değişmektedir.⁷

Kara Para Aklamayı Önleme Standartları

- FATF, Türkiye Üçüncü Karşılıklı Değerlendirmesi, 23 Şubat 2007, 231 sayfa⁸
- MONEYVAL: Türkiye üye değildir.⁹
- IMF: Diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de "Kara Para Aklamanın Önlenmesi ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadeleye dair Ayrıntılı bir Değerlendirme Raporu" bulunmamaktadır.¹⁰
- EAG: Türkiye gözlemci üyedir.¹¹

Şu açıktır ki farklı değerlendirme ekipleri, farklı sözleşmeler ve standartlar söz konusu olduğunda sözleşmelerin metinleri özdeş olsa bile uygunluğa ilişkin olarak farklı sonuçlara varacaktır. Ancak bu Makale, bir sözleşmede yer alan aynı hükmün izlenmesinin, başka bir sözleşmenin ilgili hükmü kapsamında uygunluğu da kapsadığı varsayımına dayanmaktadır.

3 BULGULAR

UNCAC (Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi)

Bölüm I (Genel hükümler) ve II (Önleyici tedbirler), önceki izlemelerde (GRECO 1., 2. Ve 3. Tur; OECD SIGMA; FATF) ele alınmıştır.

Bölüm III (Suç Sayma) ve IV (Uluslararası işbirliği), önceki izlemelerde (GRECO 1., 2. ve 3. Tur, OECD; OECD SIGMA; FATF) belirli bir ölçüde ele alınmıştır.

Önceki izlemeler, Bölüm III ve IV'ün tüm yönlerini kapsamadığı için her iki bölüm de Türkiye'de 2013/2014'te yapılması planlanan UNCAC ilk gözden geçirme döngüsüne tabi olacaktır. Dolayısıyla 2013'ün sonu/2014'ün başı itibarıyla bunların uygunluğunu gözden geçirmek tercih edilebilir görünmemektedir.

Bölüm V (Varlıkların geri alınması), önceki izlemelerde (GRECO 2. Tur, OECD SIGMA, FATF) kısmen işlenmektedir. GRECO Ortak 1. Ve 2. Değerlendirme Turu 10 Mart 2006 tarihli Değerlendirme Raporu (değerlendirmenin tanımlı kapsamına göre) yaklaşık 1 sayfayı Türkiye'deki müsadere çerçevesinin anlatılmasına ve başka bir sayfayı da geçici tedbirlere ayırmaktadır ve uluslararası düzeyde varlıkların geri alınmasına çok kısaca değinmektedir.¹² FATF Değerlendirmesi, FATF Tavsiyesi 3'ü (revize edilmemiş sürüm 2004)¹³ başlangıç noktası olarak

⁶ Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi Uygulama Gözden Geçirme Grubu, Sekretarya tarafından hazırlanmış arka plan belgesi, "Ülke incelemeleri: incelemelerin organizasyonu ve programı", 26 Kasım 2010, CAC/COSP/IRG/2010/CRP,

<http://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/WorkingGroups/ImplementationReviewGroup/29Nov-1Dec2010/10-58040e.pdf>.

⁷ Uygulama Gözden Geçirme Grubu, Sekretarya Notu, "Uygulama Gözden Geçirme Grubunun talimatlarının uygulanmasına dair ilerleme raporu", 25 Mart 2013, CAC/COSP/IRG/2013/4, par. 44,

<http://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/WorkingGroups/ImplementationReviewGroup/27-31May2013/V1382063e.pdf>.

⁸ <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/mer/MER%20Turkey%20full.pdf>.

⁹ http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Countries/Country_profiles_en.asp.

¹⁰ <http://www.imf.org/external/country/tur/index.htm?type=9998>.

¹¹ <http://www.eurasiangroup.org/observers.php>.

¹² Par. 103 f., 121.

¹³ <http://www.fatf-gafi.org/topics/fatfrecommendations/documents/the40recommendationspublishedoctober2004.html>.

almaktadır. Tavsiye 3, ağırlıklı olarak Viyana¹⁴ ve Palermo¹⁵ Sözleşmelerinde öngörülen müsadere rejimine atıfta bulunmaktadır. Her iki Sözleşmedeki hükümler, Avrupa Konseyi Ceza Hukuku Sözleşmesinden çok daha fazla ayrıntıya girmektedir ancak UNCAC'deki hükümlere de büyük oranda benzerlik göstermektedir. Fakat UNCAC, özellikle varlıkların kendi ülkesine gönderilmesini zorunlu kılarak (Madde 53-55) varlıkların geri alınmasını başka çeşitli yönlerden de ele almaktadır.¹⁶ Ayrıca, Türkiye 2009'da mevzuatını, "suç gelirlerinin ya da suçlarla ilgili diğer varlıkların izlenmesi ve tespiti alanında Üye Devletlerin Varlık Geri Alma Ofisleri arasında işbirliği ile ilgili" AB Konsey Kararı 2007/845/JHA'ya¹⁷ uyarlamaya başlamıştır¹⁸ ve bu, bir uygunluk analizinin yapılması için ek bir gerekçe teşkil edebilir. Bu yüzden, uluslararası düzeyde varlıkların geri alınmasına dair hükümlerin gözden geçirilmesi tavsiye edilmektedir. Ayrıca FATF Değerlendirmesinde (2007) şöyle denmektedir:

"Türkiye'deki müsadere çerçevesi, standartların çoğunu karşılıyor görünmesine karşın sınırlı sonuçlar doğurmuştur. 'Kuvvetli şüphe' şartının, el koyma yetkilerinin kullanımını potansiyel olarak sınırlandırabileceğine yönelik endişelere rağmen, el konulan varlıklara ilişkin istatistikler, Türkiye'nin ihtiyati tedbirlerinin etkinliğini bütün olarak göstermektedir. Ancak, müsadere davalarının sayısının azlığı sebebiyle para aklama suçuna ilişkin olarak müsadere sisteminin etkinliğini belirlemek mümkün değildir. Haziran 2005'te çıkarılan müsadereye yönelik yeni hukuki dayanaklar gelecekte daha iyi sonuçlar elde edilmesini sağlayabilir. Ancak, Türkiye'nin başarılı müsadere eylemlerinin sayısını artırmak için para aklama davalarına ilişkin müsadere uygulamalarına yaklaşımını incelemesi gerekmektedir."¹⁹

Bu bulgu muhtemelen yalnızca para aklama suçu için değil aynı zamanda yolsuzluk suçları için de geçerlidir. Dolayısıyla varlıkların geri alınması uygulamalarının çerçevesini yalnızca uluslararası yönlelere ilişkin olarak değil bir bütün olarak gözden geçirmek için doğru zaman olduğu görünmektedir.

Bölüm VI, VII ve VIII, yalnızca düzenleme zorunluluğu gerektirmeyen hükümleri içermektedir.

Avrupa Konseyi Ceza Hukuku Sözleşmesi

Madde 30'daki (Doğrudan İletişim) bazı unsurlar, UNCAC'den farklıdır ve henüz izlenmemiştir.

Avrupa Konseyi Özel Hukuk Sözleşmesi

Sözleşmedeki Madde 9 ve 10 hariç olmak üzere tüm Maddelerin izlenmesi gerekmektedir.

4 TAVSİYE

Yukarıdaki bulguların ışığında aşağıdakilerin uygunluğunun gözden geçirilmesi tavsiye edilmektedir:

- UNCAC
 - o Madde 32 "Tanıkların, bilirkişilerin ve mağdurların korunması"

¹⁴ Birleşmiş Milletler Narkotik Uyuşturucuların ve Psicotropik Maddelerin Kaçakçılığını Önleme Sözleşmesi, 1988 (Viyana Sözleşmesi), www.unodc.org/pdf/convention_1988_en.pdf.

¹⁵ Birleşmiş Milletler Uluslararası Organize Suçları Önleme Sözleşmesi, 2000 (Palermo Sözleşmesi veya UNTOC), www.unodc.org/documents/treaties/UNTOC/Publications/TOC%20Convention/TOCebook-e.pdf.

¹⁶ Cf. Daniel Thelesklaf, Varlıkların Geri Alınması, UNAFEI Kaynak Materyal Serisi No. 83 (Mart 2011), sayfa 4, http://www.unafei.or.jp/english/pdf/RS_No83/No83_05VE_Thelesklaf.pdf; Jean B. Weld, Suç Varlıklarının Geri Alınmasında Uluslararası İşbirliği, UNAFEI Kaynak Materyal Serisi No. 83 (Mart 2011), sayfa 31, http://www.unafei.or.jp/english/pdf/RS_No83/No83_07VE_Weld2.pdf.

¹⁷ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/confiscation-and-asset-recovery/index_en.htm.

¹⁸ www.abgs.gov.tr/files/EMPB/murat_bey_ok.ppt.

¹⁹ Sayfa 38, par. 153.

- Madde 37 “Emniyet güçleri ile işbirliği”, paragraf 5 – savcılık tanıklarının uluslararası nakli
- Bölüm V “Varlıkların geri alınması”
- Avrupa Konseyi Ceza Hukuku Sözleşmesi
 - Madde 30 “Doğrudan İletişim”, par. 2-5 (yalnızca UNCAC Madde 46’da kısmen ele alınmaktadır)
- Avrupa Konseyi Özel Hukuk Sözleşmesi
 - Madde 9 ve 10 hariç tüm maddeler

5 UNCAC MATRİKSİ

UNCAC Maddeleri	Önceki izleme kapsamı
-----------------	-----------------------

a. Bölüm I Genel hükümler

Madde 1. Amaç	
Bu Sözleşmenin amaçları şunlardır:	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(a) Yolsuzluğun önlenmesi ve yolsuzlukla mücadele amacıyla alınan önlemlerin daha etkin ve verimli kılınması;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(b) Malvarlığının geri alınması dahil olmak üzere, yolsuzluğun önlenmesi ve yolsuzlukla mücadelede uluslararası işbirliği ve teknik yardımlaşmanın teşvik edilmesi, kolaylaştırılması ve desteklenmesi;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(c) Kamusal işlemlerin ve kamu malvarlığının bütünlüğünün, hesap verme sorumluluğunun ve uygun yönetiminin teşvik edilmesi.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 2. Terimlerin kullanımı	CoE Crim Conv Madde 1 – Terimlerin kullanımı; OECD Söz. Madde 1
Bu Sözleşme’nin amaçları bakımından:	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(a) “Kamu görevlisi”: i) kıdemi göz önüne alınmaksızın, seçilmiş veya atanmış, geçici veya sürekli, ücretli veya ücretsiz her Taraf Devletin yasama, yürütme, adli veya idari bir görevini ifade eden bir kişi; ii) her Taraf Devletin iç hukukunda tanımlanan ve iç hukukunun ilgili alanında uygulanan şekliyle, bir kamu kurumu veya bir kamu teşebbüsü de dahil olmak üzere kamuya ait bir görev icra eden veya bir kamu hizmeti gören diğer bir kişi; iii) her Taraf Devletin iç hukukunda “kamu görevlisi” olarak tanımlanmış diğer kişileri ifade eder. Bununla birlikte, bu Sözleşmenin II. bölümünde yer alan bazı özel tedbirler nedeniyle, “kamu görevlisi” her bir Taraf Devletin iç hukukunda tanımlandığı ve iç hukukun ilgili alanında uygulandığı şekliyle bir kamu görevi ifa eden veya kamu hizmeti gören kişi anlamına gelebilir.	GRECO 3. Tur
(b) “Yabancı kamu görevlisi” yabancı bir ülkenin yasama, yürütme, adli veya idari organında görev yapan, seçilmiş veya atanmış kişi; ve kamu kurumu veya kamu teşebbüsü de dahil olmak üzere, yabancı bir ülke adına kamu görevi icra eden kişi anlamına gelir.	GRECO 3. Tur

(c) “Uluslararası kamu kuruluşu görevlisi”, uluslararası memur veya böyle bir kuruluş tarafından o kuruluş adına hareket etmeye yetkili kılınmış kişi anlamına gelir.	GRECO 3. Tur
(d) “Malvarlığı” maddi veya gayri maddi, taşınır veya taşınmaz, somut veya soyut her türlü varlık ve bu tür varlıklara ilişkin tasarruf hakkını veya menfaati tevsik eden yasal belgeler veya araçlar anlamına gelir.	GRECO 2. Tur
(e) “Suç gelirleri”, herhangi bir suçun işlenmesinden kaynaklanan veya doğrudan ya da dolaylı olarak elde edilen malvarlığı anlamına gelir.	GRECO 2. Tur
(f) “Dondurma” ya da “el koyma”, bir mahkeme ya da diğer bir yetkili makam tarafından verilen karara dayalı olarak malvarlığının transfer, dönüştürülme, tasarruf veya hareketinin geçici olarak yasaklanması ya da mal varlığının muhafaza ya da kontrolünün geçici olarak alınması anlamına gelir.	GRECO 2. Tur
(g) “Müsadere” uygulanabildiği hallerde belli bir hakkın kaybını da kapsayacak biçimde, malvarlığının bir mahkeme ya da diğer yetkili makamın emriyle sürekli olarak yitirilmesi anlamına gelir.	GRECO 2. Tur
(h) “Öncül suç” işlenmesi sonucunda elde edilen gelir, bu Sözleşmenin 23. maddesinde tanımlanan suç konusu olabilecek herhangi bir suç anlamına gelir.	GRECO 2. Tur
(i) “Kontrollü Teslimat”, bir suçun soruşturulması ve bu suça karışmış kişilerin tespiti amacıyla, yetkili makamların bilgisi ve gözetimi altında, yasadışı veya şüpheli sevkiyatların bir veya birden çok devletin ülkesinden dışarı çıkmasına, içinden geçmesine veya bir devletin ülkesine girişine izin verilmesi tekniğidir.	GRECO 2. Tur
Madde 3. Uygulama kapsamı	
1. Bu Sözleşme, hükümlerine uygun olarak, yolsuzluğun önlenmesi, soruşturulması, kovuşturulması ve bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların gelirlerinin dondurulması, bunlara el konulması, müsaderesi ve iadesine uygulanır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Bu Sözleşmenin uygulanması amacıyla, aksi belirtilmediği sürece, Sözleşmede yer alan suçların devletin malvarlığına zarar veya ziyan vermiş olması gerekli değildir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 4. Egemenliğin korunması	
1. Taraf Devletler, bu Sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerini, devletlerin egemen eşitliği, toprak bütünlüğü ve diğer devletlerin içişlerine karışmama ilkelerine uygun bir şekilde yerine getireceklerdir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Bu sözleşmede yaralan hiçbir hüküm, bir Taraf Devlete, bir diğer Devletin ülkesi içinde yargı yetkisini kullanma ve diğer Devletin kendi iç hukukunun münhasıran kendi makamlarına saklı tuttuğu fonksiyonları icra etme yetkisi vermez.	Düzenleme zorunluluğu yoktur

b. Bölüm II Önleyici tedbirler

Madde 5. Yolsuzluk karşıtı önleyici politikalar ve uygulamalar	
1. Her Taraf Devlet, yolsuzluğa karşı, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, toplumsal katılımı geliştirecek ve hukukun üstünlüğü, kamu ve kamu mallarının doğru yönetimi, bütünlük, saydamlık ve hesap verme sorumluluğu ilkelerini yansıtacak etkin ve eşgüdümlü politikaları geliştirip uygulayacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 1. Tur
2. Her Taraf Devlet, yolsuzluğun önlenmesi amacıyla etkin uygulamaları yapmak ve geliştirmek için çaba gösterecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
3. Her Taraf Devlet, ilgili yasal mevzuatını ve idari tedbirlerini, yolsuzlukla mücadele ve yolsuzluğun önlenmesi amacıyla uygunluğunu tespit amacıyla periyodik olarak değerlendirmeye almak için gayret gösterecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
4. Taraf Devletler, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, bu maddede belirtilen önlemleri geliştirmek için birbirleriyle ve ilgili uluslararası ve bölgesel örgütlerle işbirliği yapacaklardır. Bu işbirliği, yolsuzluğun önlenmesini amaçlayan uluslararası program ve projelere katılımı kapsayabilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 6. Yolsuzluğa karşı önleyici birim ya da birimler	
1. Her Taraf Devlet, iç hukuk sisteminin temel ilkelerine uygun olarak, aşağıdaki yollarla yolsuzluğun önlenmesi için uygun birim ya da birimlerin varlığını sağlayacaktır:	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 1. Tur
(a) Bu Sözleşmenin 5. maddesinde belirtilen politikaları uygulamak ve uygun görülen hallerde bu politikaların uygulanmasını koordine ve kontrol etmek;	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 1. Tur
(b) Yolsuzluğun önlenmesi hakkında bilgiyi arttırmak ve yaymak.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 1. Tur
2. Her Taraf Devlet, iç hukuk sisteminin temel ilkelerine uygun olarak, bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen birim ya da birimlere, görevlerini etkin bir biçimde ve gereksiz etkilerden uzak olarak yerine getirebilmeleri için gerekli özerkliği tanıyacaktır. Görevlerini yerine getirmeleri için gerekli maddi kaynaklar ve uzman personel ile uzmanlık eğitimi de sağlanacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 1. Tur
3. Her Taraf Devlet, yolsuzluğun önlenmesi amacıyla yönelik özel önlemlerin geliştirilmesi ve uygulanmasında diğer taraf devletlere yardım edebilecek yetkili kurum veya kurumların isim ve adreslerini Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildireceklerdir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 7. Kamu sektörü	
1. Her Taraf Devlet, gerektiğinde ve iç hukuk sisteminin temel ilkelerine uygun olarak, memurların ve	Düzenleme zorunluluğu yoktur; OECD SIGMA

uygun hallerde seçimle gelmeyen diğer kamu görevlilerinin istihdamı, çalıştırılması, terfileri ve emeklilikleri için:	
(a) Verimlilik ve saydamlık ilkeleri ile liyakat, eşitlik ve yetenek gibi nesnel kıstaslara dayalı,;	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
(b) Özellikle yolsuzluğa müsait kamu görevleri için görevlilerin seçim ve eğitime ve uygun hallerde, bu görevlilerin diğer görevlere rotasyonuna yönelik yeterli usulleri kapsayan,	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
(c) Taraf ülkenin ekonomik kalkınmışlık düzeyini dikkate alarak yeterli ödüllendirme ve adil ödeme planları geliştiren;	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
(d) Kamu görevlerinin doğru, haysiyetli ve uygun bir şekilde icrasının gereklerini yerine getirebilmelerini ve görevlerinin ifasının özünde mevcut olan yolsuzluk riski hakkında bilinçlerinin geliştirilmesine yönelik özel ve uygun eğitimi sağlayacak eğitim ve kurs programlarını geliştiren sistemleri kabul etmek, uygulamak ve güçlendirmek için çaba sarf edecektir. Bu tür programlar uygulanabilir alanlarda davranış ilke ve standartlarına atıfta bulunabilir.	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
2. Her Taraf Devlet ayrıca, bu Sözleşmenin amaçları ile uyumlu ve iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, kamu görevleri için seçim ve adaylık ile ilgili kıstasları belirlemek üzere uygun yasal ve idari tedbirleri kabul etmeyi değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
3. Her Taraf Devlet ayrıca, bu Sözleşmenin amaçları ile uyumlu ve kendi iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak kamu görevleri için yapılacak seçimlere adaylıklarda ve mümkün ise siyasi partilerin finansmanında saydamlığı arttıracak yasal ve idari önlemleri almayı değerlendirecektir.	GRECO 3. Tur Tema II kapsamında (Siyasi partilerin ve seçim kampanyalarının finanse edilmesinde yolsuzluğa karşı genel kurallara dair Avrupa Konseyi Tavsiyesi No. R (2003) 4); OECD SIGMA
4. Her Taraf Devlet, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak çıkarların çatışmasını önleyici, saydamlığı arttırıcı sistemleri kabul etmeye, korumaya ve güçlendirmeye çalışacaktır.	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
Madde 8. Kamu görevlileri için davranış ilkeleri	
1. Her Taraf Devlet, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, yolsuzlukla mücadele amacıyla kamu görevlileri arasında dürüstlük, doğruluk, sorumluluk gibi ilkeleri geliştirecektir.	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
2. Her Taraf Devlet, iç kurumsal ve hukuki sistemine uygun olarak, kamu görevlerinin doğru, şerefli ve uygun olarak yerine getirilmesi için davranış ilke ve standartlarını uygulamaya özellikle çaba sarf edecektir.	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
3. Her Taraf Devlet, bu madde hükümlerinin uygulanması amacıyla iç hukuk sisteminin temel ilkelerine uygun olarak ve uygun hallerde 12 Aralık 1996 tarihli ve 51/59 sayılı UN Genel Kurul Kararı'na Ek Kamu Görevlileri Uluslararası Davranış İlkeleri gibi bölgesel,	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA; Düzenleme zorunluluğu yoktur

bölgeler arası ve çok taraflı örgütlerin ilgili çalışmalarını dikkate alacaktır.	
4. Her Taraf Devlet, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, kamu görevlilerine görevlerini ifa ederken karşılaştıkları yolsuzluk vakalarını ilgili makamlara rapor edilmesini kolaylaştıracak önlemleri almayı ve sistemi kurmayı değerlendirecektir.	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA; OECD Aşama 2 paragraf 37; Düzenleme zorunluluğu yoktur
5. Her Taraf Devlet, uygun hallerde ve iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, kamu görevlilerinin görevlerinin icrasına ilişkin olarak bir çıkar çatışması yaratabilecek nitelikteki meslek-dışı faaliyetleri, istihdamları, yatırımları, mal varlıkları ve aldıkları hediye veya edindikleri faydaları ilgili makamlara bildirmeye zorunlu kılacak tedbirleri almayı ve sistemleri kurmaya çaba sarf edecektir.	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA; Düzenleme zorunluluğu yoktur
6. Her Taraf Devlet, bu maddeye uygun olarak ihdas edilen ilke ve standartları ihlal eden kamu görevlilerine karşı iç hukukunun temel ilkelerine uygun disiplin tedbirlerini ve diğer önlemleri almayı değerlendirecektir.	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA; Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 9. Kamu alımları ve kamu maliyesinin yönetimi	
1. Her Taraf Devlet, iç hukuk sisteminin temel ilkelerine uygun olarak, diğerlerinin yanında, yolsuzluğun önlenmesinde de etkili olan; saydamlık, rekabet ve karar alma sürecinde nesnel kriterlere dayanan uygun tedarik sistemlerini kurmak için gerekli adımları atacaktır. Bu sistemler, diğerlerinin yanında, aşağıdaki hususlara dayanacak ve uygun olarak belirlenecek asgari bedelleri dikkate alabilecektir:	OECD SIGMA
(a) Potansiyel ihale katılımcılarının ihale tekliflerini hazırlamaları ve sunmalarına yeterince zaman tanıyacak biçimde, sözleşme şartlarına ve ihale davetlerine ilişkin hususlar dahil olmak üzere, alım usullerine ve sözleşmelere ilişkin bilgilerin kamuoyuna duyurulması;	OECD SIGMA
(b) Seçim ve ihale kriterleri ile teklif kuralları dahil olmak üzere, ihaleye katılım şartlarının önceden belirlenmesi ve yayınlanması;	OECD SIGMA
(c) Usul kurallarının doğru olarak uygulandığını müteakiben teyit etmeyi kolaylaştırmak amacıyla, kamu alım kararlarında nesnel ve önceden belirlenmiş kriterlerin kullanılması;	OECD SIGMA
(d) Bu fıkra uyarınca konulan usul kurallarına uyulmaması halinde, yasal müracaat hakkı temin etmek üzere, etkili bir itiraz sistemini içeren etkili bir dahili inceleme sisteminin oluşturulması;	OECD SIGMA
(e) Uygun hallerde, kamu alımından sorumlu personele yönelik olarak, belli kamu alımlarına ilişkin menfaat beyanı, personeli değerlendirme usulleri ve eğitim şartları gibi konuları düzenlemek üzere önlem	OECD SIGMA

alınması.	
2. Her Taraf Devlet, iç hukuk sisteminin temel ilkelerine uygun olarak, kamu maliyesinin yönetiminde saydamlığı ve hesap verme sorumluluğunu geliştirmek için uygun önlemleri alır. Bu önlemler diğerlerinin yanında:	OECD SIGMA
(a) Ulusal bütçenin kabul usullerini,	OECD SIGMA
(b) Gelir ve giderlere ilişkin raporların zamanında yapılmasını,	OECD SIGMA
(c) Bir muhasebe sistemi ve denetim standartları ve ilgili gözetimi,	OECD SIGMA
(d) Etkili ve verimli bir risk yönetimi dahili kontrol sistemlerini ve	OECD SIGMA
(e) Uygun görülen hallerde, bu fıkrada belirtilen gerekliliklere uymada başarısız olunan durumlarda düzeltici eylemleri kapsayacaktır.	OECD SIGMA
3. Her Taraf Devlet, gerekli görüldüğü takdirde, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, kamu gelir ve giderlerine ilişkin muhasebe defterlerinin, kayıtların, mali raporların ve ilgili belgelerin bütünlüğünü korumak ve bu belgelerin tahrifini önlemek için hukuki ve idari tedbirleri alacaktır.	OECD SIGMA
Madde 10. Kamusal raporlama	
Her Taraf Devlet, yolsuzlukla mücadelenin gereğini dikkate alarak, iç hukukunun temel ilkelerine uygun biçimde, uygun hallerde, kamu yönetiminde saydamlığı arttırmak için gerekli tedbirleri alır. Bu tedbirler, diğerlerinin yanında;	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
(a) Toplum bireylerinin, uygun hallerde, kamu yönetiminin örgütlenmesi, işleyişi ve karar-alma süreçleri hakkındaki bilgileri ve özel yaşamın ve kişisel bilgilerin korunmasına özen göstererek, kamuoyunu ilgilendiren yasal düzenleme ve kararlar hakkındaki bilgileri edinmelerine imkan tanıyacak usul ve düzenlemeleri kabul etmeyi,	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
(b) Uygun görülen hallerde, kamuoyunun yetkili karar mercilerine ulaşmasını kolaylaştırmak üzere idari usulleri basitleştirmeyi,	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
(c) Kamu yönetimindeki yolsuzluk riskleri hakkında periyodik raporları da kapsayabilecek bilgiyi yayınlamayı içerebilir.	GRECO 2. Tur; OECD SIGMA
Madde 11. Yargı ve kovuşturma hizmetlerine ilişkin tedbirler	
1. Her Taraf Devlet, yargının bağımsızlığını ve yolsuzlukla mücadele alanındaki önemli rolünü hatırlatılarak, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak ve yargı bağımsızlığını zedelemeyen yargı çalışanları arasındaki bütünlüğü güçlendirmek ve yolsuzluğa fırsat verecek durumları önlemek için tedbirler alacaktır.	GRECO 1. Tur, GRECO 2. Tur, 4. Tur; OECD SIGMA

2. Bu maddenin 1. fıkrası uyarınca alınan önlemlerle aynı etkideki tedbirler, taraf ülkelerin yargının bir parçası olmayan ancak yargı organlarına benzer bağımsızlığa sahip kovuşturma hizmetleri için kabul edilip uygulanabilir.	GRECO 1. Tur, GRECO 2. Tur, 4. Tur; OECD SIGMA
Madde 12. Özel sektör	
1. Her Taraf Devlet, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak yolsuzluğun özel sektöre sirayetini önlemek, özel sektörde muhasebe ve denetim standartlarını yükseltmek amacıyla tedbirler alır ve gerekli hallerde bu tedbirlerin ihlalinde etkin, ihlalle oranlı, caydırıcı hukuki, idari ve cezai yaptırımları uygular.	Düzenleme zorunluluğu yoktur, OECD SIGMA (kısmen) GRECO 2. Tur, OECD Aşama 1; OECD SIGMA GRECO 2. Tur, OECD Aşama 1; OECD SIGMA
2. Bu amaçlara ulaşmak için alınacak önlemler diğerlerinin yanında;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(a) Yasa uygulayıcı kurumlar ve ilgili özel birimler arasında işbirliğini geliştirmeyi,	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(b) Ticari muameleler ve ilgili diğer mesleklerin doğru, haysiyetli ve uygun yürütülmesi, çıkar çatışmalarının önlenmesi, iş hayatında Devlet ile sözleşme temelinde yapılan işlerde iyi ticari uygulamaların kullanımının geliştirilmesi amacına matuf davranış ilkeleri de dahil ilgili özel birimlerin bütünlüğünü korumaya yönelik standart ve usullerin geliştirilmesini teşvik etmeyi,	Düzenleme zorunluluğu yoktur; OECD Aşama 2bis (ihtiyari olarak düzenlenen davranış kurallarına dair, paragraf 83)
(c) Uygun durumlarda şirket işletmelerinin kuruluşunda ve yönetiminde yer alan tüzel ve gerçek kişilerin kimliğine ilişkin önlemleri de kapsayacak şekilde özel sektör birimleri arasında saydamlığı arttırmayı,	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
(d) Kamu kurumlarınca ticari muameleler için verilen lisans ve sübvansiyonlara ilişkin kurallar da dahil olmak üzere özel sektörü düzenleyen usullerin kötüye kullanılmasını önlemeyi,	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
(e) Önceki görevleri yeni faaliyetleri veya yeni işleri ile doğrudan ilişkili ise, uygun şekilde, eski kamu görevlilerinin özel sektörde faaliyet göstermelerine veya özel sektörde istihdam edilmelerine makul sürelerle kısıtlama getirilmesi yoluyla çıkar çatışmalarını önlemeyi,	GRECO 2. Tur (ayrıca GRECO Çalışması 2000-2010, sayfa 23'e de bakın)
(f) Yapı ve büyüklüklerini dikkate alarak, özel girişimlerin, yolsuzluk faaliyetlerinin fark edilmesi ve önlenmesine yardımcı olacak yeterli iç denetim kontrollerine sahip olmasını ve bu özel girişimlerin muhasebe ve gerekli mali raporlarının uygun denetim ve tasdik usullerine tabi olmasını sağlamayı içerebilir.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
3. Yolsuzluğun önlenmesi amacıyla Her Taraf Devlet, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, gerekli gördüğü durumlarda defter ve kayıtların	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1 (CoE Crim Conv Madde 14 – Hesap suçları; OECD Söz. Madde 8)

korunması, muhasebe ve denetim raporlarının muhafazasına ilişkin olarak bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilmiş suçlardan birinin işlenmesi amacıyla yönelik aşağıdaki eylemleri yasaklayacaktır:	
(a) Kayıt dışı hesap tutulması,	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
(b) Kayıt dışı veya uygunsuz görülen havaleler yapılması,	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
(c) Var olmayan gider kaydı tutulması,	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
(d) Sorumlulukların amaçları çarpıtılarak kaydedilmesi,	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
(e) Sahte belge kullanımı ve	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
(f) Kayıt belgelerinin yasanın öngördüğü süreden önce kasıtlı olarak imhası	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
4. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmenin 15. ve 16. maddelerine uygun olarak ihdas edilmiş suçların kurucu unsurlarından biri olan rüşvet niteliğindeki ve yolsuzluğu kolaylaştıracak giderlerin vergiden mahsubuna imkan tanımayacaktır.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
Madde 13. Toplumsal katılım	
1. Her Taraf Devlet, imkanları ölçüsünde ve iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, yolsuzlukla mücadelede, yolsuzluğun önlenmesinde ve yolsuzluğun varlığı, nedenleri, boyutları ve yönelttiği tehdit hakkında toplumsal bilinci yükseltmek amacıyla sivil toplum örgütleri, hükümet-dışı kuruluşlar ve yerel toplum örgütleri gibi kamu sektörü dışındaki bireylerin ve grupların aktif katılımını geliştirmek için uygun önlemleri alacaktır. Aşağıda kayıtlı önlemlerle bu katılım güçlendirilmelidir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(a) Kamuoyunun karar-alma usullerine katkısının geliştirilmesi ve saydamlığın artırılması,	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(b) Kamuoyunun bilgiye etkin bir şekilde ulaşımının sağlanması,	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 2. Tur
(c) Yolsuzluğun hoş görülmemesine yönelik olarak kamuoyunu bilgilendirme faaliyetleri ile okul ve üniversitelerde eğitim programları düzenlenmesi,	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(d) Yolsuzlukla ilgili bilgiyi araştırma, alma, yayınlama ve dağıtma özgürlüğüne saygı gösterilmesi, geliştirilmesi ve korunması. Söz konusu özgürlük, yasadan doğan ve	Düzenleme zorunluluğu yoktur; 2. Tur
(i) diğerlerinin haklarını ve itibarını korumak,	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 2. Tur
(ii) ulusal güvenlik, kamu düzeni ve kamu sağlığının korunması amacıyla bazı kısıtlamalara tabi tutulabilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 2. Tur
2. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmede atıfta bulunulan ilgili yolsuzlukla mücadele birimlerinin kamuoyunca tanınmasını ve kamuoyunun, bu	GRECO 2. Tur

Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilmiş suçlardan birini teşkil ettiği düşünülen herhangi bir vakayı, isim dahi belirtmeksizin, uygun yollarla bildirmek üzere bu birimlere ulaşmasını sağlamak için uygun önlemleri alacaktır.	
Madde 14. Karapara aklamayla mücadele tedbirleri	
1. Her Taraf Devlet:	GRECO 2. Tur; FATF
(a) Kara para aklamanın her biçimini önlemek ve tespit etmek için, kendi yetkisi dahilinde, bankalar ve para ve diğer kıymetlerin transferi için resmi veya gayri resmi hizmet veren gerçek veya tüzel kişiler dahil olma üzere bankalar dışındaki mali kuruluşlar ve gerektiğinde, özellikle kara para aklamaya müsait diğer kurumlar için kapsamlı iç düzenleyici ve denetleyici bir sistem oluşturacaktır; bu sistem kimlik tespiti, kayıt tutulması ve şüpheli işlemlerin bildirilmesi ihtiyaçlarına cevap verecektir.	GRECO 2. Tur; FATF
(b) Bu Sözleşmenin 46. maddesindeki hükümler saklı kalmak koşuluyla, (iç hukuk uyarınca uygun olduğu takdirde adli merciler de dahil) kara para aklamayla mücadeleye hasredilmiş, idari, düzenleyici, yasal makamların yanı sıra diğer makamların, kendi iç hukuklarınınca öngörülen koşullar çerçevesinde, ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği yapmalarını ve bilgi değişiminde bulunmalarını sağlayacak ve bu amaçla, muhtemel kara para aklamaya ilişkin bilginin toplanması, analizi ve iletilmesi için ulusal bir merkez olarak hizmet verecek bir mali istihbarat biriminin kurulmasını değerlendirecektir.	GRECO 2. Tur; FATF
2. Taraf Devletler, meşru sermayenin dolaşımını herhangi bir şekilde engellemeksizin, bilginin yerinde kullanımını temin etmek kaydıyla, nakdin ve parasal değere haiz her türlü evrakın sınırları içindeki dolaşımının denetlenmesi ve izlenmesi için makul önlemlerin uygulanmasını değerlendireceklerdir. Bu tür önlemler kişi ve kuruluşların önemli miktarda nakdin ve parasal değere haiz her türlü evrakın sınır ötesi nakline ilişkin bildirimde bulunmaları zorunluluğu içerebilir.	GRECO 2. Tur; FATF
3. Taraf Devletler, mali kuruluşların para havalelerini de kapsayacak şekilde aşağıdaki hususları yerine getirmelerini sağlayacak uygun ve uygulanabilir önlemleri hayata geçirmeyi değerlendirirler:	GRECO 2. Tur; FATF
(a) Fonların ve fonlarla ilgili mesajlar için düzenlenen formlara kaynakla ilgili doğru ve anlamlı bilgi konulması,	GRECO 2. Tur; FATF
(b) Bu bilginin ödemelerin her aşamasında yer almasının sağlanması,	GRECO 2. Tur; FATF
(c) Kaynak hakkında tam bilgi içermeyen fonların transferlerinin sıkı taramaya tabi tutulması.	GRECO 2. Tur; FATF
4. Taraf Devletler, bu maddeye dayanarak, düzenleyici ve denetleyici bir iç sistem kurarken, bu Sözleşmenin diğer maddelerinin hükümleri saklı kalmak koşuluyla, bölgesel, bölgelerarası ve çok taraflı	GRECO 2. Tur; FATF

teşkilatların kara para aklamaya karşı ilgili girişimlerini kılavuz olarak kullanmaya davet olunurlar.	
5. Taraf Devletler, kara para aklamayla mücadele etmek için, adli, yasa uygulayıcı ve mali yönden düzenleyici merciler arasındaki global, bölgesel, alt-bölgesel ve ikili işbirliğini geliştirmek ve ilerletmek için çaba göstereceklerdir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 2. Tur

c. Bölüm III Suç düzenlemesi ve hukuk uygulaması

Madde 15. Ulusal kamu görevlilerine rüşvet	CoE Crim Conv Madde 2 – Yerel kamu görevlilerine aktif rüşvet; Madde 4 – Ulusal kamu meclislerinin üyelerine rüşvet; Ek Protokol ETS 191'e göre jüri üyeleri ve hakemlere rüşvet
Her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, aşağıdaki eylemleri suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri alacaktır:	GRECO 3. Tur Tema I
(a) Bir kamu görevlisine, resmi görevlerinin yerine getirilmesi çerçevesinde bir işlem yapması veya yapmaktan kaçınması için, kendisi ya da bir başka kişi yahut varlık lehine, doğrudan ya da dolaylı olarak, haksız bir menfaatin vaat edilmesi, teklif edilmesi veya sağlanması;	GRECO 3. Tur Tema I (CoE Crim Conv Madde 2 – Yerel kamu görevlilerine aktif rüşvet;)
(b) Bir kamu görevlisinin, resmi görevlerinin yerine getirilmesi çerçevesinde bir işlem yapması veya yapmaktan kaçınması için kendisi ya da üçüncü bir kişi yahut varlık lehine, doğrudan ya da dolaylı olarak, haksız bir menfaat talep etmesi veya kabulü.	GRECO 3. Tur Tema I (CoE Crim Conv Madde 3 – Yerel kamu görevlilerine pasif rüşvet, Madde 4 – Ulusal kamu meclislerinin üyelerine rüşvet)
Madde 16. Yabancı kamu görevlilerine ve uluslararası kamu kuruluşlarının görevlilerine rüşvet	CoE Crim Conv Madde 5 – Yabancı kamu görevlilerine rüşvet, Madde 6 – Yabancı kamu meclislerinin üyelerine rüşvet, Madde 9 – Uluslararası kuruluşların görevlilerine rüşvet, Madde 10 – Uluslararası parlamento meclislerinin üyelerine rüşvet, Madde 11 – Uluslararası mahkemelerin hakim ve görevlilerine rüşvet; Ek Protokol ETS 191'e göre yabancı jüri üyeleri ve hakemlere rüşvet; OECD Sözleşmesi Madde 1
1. Her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, uluslararası ticari işlemlerin yürütülmesinde iş ya da başka haksız menfaat elde etmek yahut sürdürmek amacıyla, yabancı bir kamu görevlisi veya uluslararası bir kamu kuruluşunun görevlisine, resmi görevlerinin yerine getirilmesi çerçevesinde bir işlem yapması veya yapmaktan kaçınması için, kendisi ya da bir başka kişi yahut varlık lehine, doğrudan ya da dolaylı olarak, haksız bir menfaatin vaat edilmesini, teklif edilmesini veya sağlanmasını suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri alacaktır.	GRECO 3. Tur Tema I, OECD Aşama 1
2. Her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, yabancı bir kamu görevlisi veya uluslararası bir kamu kuruluşunun görevlisinin, resmi görevlerinin yerine getirilmesi çerçevesinde bir işlem yapması veya yapmaktan kaçınması için kendisi ya da bir başka kişi yahut varlık lehine, doğrudan ya da dolaylı olarak, haksız bir menfaat talep etmesi veya	GRECO 3. Tur Tema I, OECD Aşama 1

kabulünü suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir.	
Madde 17. Malvarlığının kamu görevlilerince zimmete geçirilmesi, suiistimali ya da başka bir şekilde kötüye kullanımı	
Her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, bir kamu görevlisinin, görevi gereği kendisine emanet edilen herhangi bir malvarlığını, kamu veya özel fonları ya da menkul kıymetleri yahut değer taşıyan diğer herhangi bir şeyi, kendisi ya da bir başka kişi yahut varlık menfaatine zimmetine geçirmesini, mal etmesini ve diğer şekillere dönüştürmesini suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri alacaktır.	UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 18. Nüfuz ticareti	CoE Crim Conv Madde 12 – Nüfuz ticareti
Her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, aşağıdaki eylemleri suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir:	GRECO 3. Tur Tema I
(a) Bir kamu görevlisi veya bir başka kişiye, Taraf Devletin idaresinden veya bir kamu kurumundan kendisini buna teşvik eden kişi veya başka bir kişi lehine haksız bir menfaat elde etmek için gerçek veya sözde nüfuzunu kötüye kullanması için, doğrudan veya dolaylı olarak, haksız bir menfaatin vaat edilmesi, teklif edilmesi veya sağlanması;	GRECO 3. Tur Tema I
(b) Bir kamu görevlisi veya başka bir kişinin, Taraf Devletin idaresinden veya bir kamu kurumundan, haksız bir menfaat elde etmek için gerçek veya sözde nüfuzunu kötüye kullanması için, kendisi veya bir başka kişi lehine, doğrudan veya dolaylı olarak, haksız bir menfaat talep etmesi veya kabulü.	GRECO 3. Tur Tema I
Madde 19. Görevlerin kötüye kullanımı	
Her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, bir kamu görevlisinin, görevini yerine getirirken, kendisi ya da bir başka kişi yahut varlık lehine haksız bir menfaat sağlamak amacıyla, yasalara aykırı olarak bir işlem yapması ya da yapmaktan kaçınması suretiyle görevini ya da konumunu kötüye kullanmasını suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 20. Haksız zenginleşme	
Her Taraf Devlet, anayasasına ve iç hukukunun temel ilkelerine bağlı olarak, kasten işlenmesi halinde, bir kamu görevlisinin mal varlığında meydana gelen ve yasal geliri ile mantıklı bir açıklama getiremediği önemli bir artış olan haksız zenginleşmeyi suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 21. Özel sektörde rüşvet	CoE Crim Conv Madde 7 – Özel sektörde aktif rüşvet, Madde 8 – Özel sektörde pasif rüşvet

Her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, ekonomik, mali ve ticari faaliyetler sırasında aşağıdaki eylemleri suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir.	GRECO 3. Tur Tema I
(a) Bir özel sektör biriminde herhangi bir sıfatla çalışan veya birimi yöneten bir kişiye, görevini ihlal edecek biçimde bir işlem yapması ya da yapmaktan kaçınması amacıyla, kendisi ya da bir başka kişi lehine, doğrudan ya da dolaylı olarak, haksız bir menfaatin vaat edilmesi, teklif edilmesi veya sağlanması;	GRECO 3. Tur Tema I
(b) Bir özel sektör biriminde herhangi bir sıfatla çalışan veya birimi yöneten bir kişinin, görevini ihlal edecek biçimde bir işlem yapması ya da yapmaktan kaçınması için, kendisi ya da bir başka kişi lehine, doğrudan ya da dolaylı olarak, haksız bir menfaat talep etmesi veya kabulü.	GRECO 3. Tur Tema I
Madde 22. Özel sektörde malvarlığının zimmete geçirilmesi	UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, ekonomik, mali ve ticari faaliyetler sırasında, bir özel sektör biriminde herhangi bir sıfatla çalışan veya birimi yöneten bir kişinin, görevi dolayısıyla kendisine emanet edilen herhangi bir malvarlığını, özel fonları ya da menkul kıymetleri yahut değer taşıyan herhangi bir şeyi zimmetine geçirmesini suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir.	UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 23. Suç gelirlerinin aklanması	CoE Crim Conv Madde 13 Yolsuzluk suçlarından elde edilen gelirlerin aklanması; OECD Sözleşmesi Madde 7
1. Her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, aşağıdaki eylemleri suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri alacaktır:	GRECO 2. Tur; UNCAC 1. Döngü; FATF
(a)	
(i) Malvarlığının, suç gelirlerinden oluştuğu bilinerek, yasadışı kaynağını gizlemek ya da tebdil etmek yahut bir öncül suçun işlenmesine karışan bir kişiye eyleminin yasal sonuçlarından kaçması için yardım etmek amacıyla dönüştürülmesi ya da transfer edilmesi;	GRECO 2. Tur; UNCAC 1. Döngü; FATF
(ii) Suç gelirlerinden oluştuğu bilinen malvarlığının gerçek mahiyetinin, kaynağının, yerinin, tasarrufunun, hareketlerinin ya da mülkiyetinin yahut malvarlığına ilişkin diğer hakların gizlemesi ya da tebdil edilmesi;	GRECO 2. Tur; UNCAC 1. Döngü; FATF
(b) İç hukuk sisteminin temel kavramlarına bağlı kalarak:	
(i) Teslim alındığında suç gelirlerinden oluştuğu bilinen malvarlığının edinilmesi, bulundurulması ya da kullanılması;	GRECO 2. Tur; UNCAC 1. Döngü; FATF
(ii) Bu madde uyarınca ihdas edilen herhangi bir suçun işlenmesinde ya da işlenme teşebbüsünde yer alma, iştirak etme veya tertip kurma ve bu suçların işlenmesine yardım, teşvik, kolaylaştırma veya yol gösterme.	GRECO 2. Tur; UNCAC 1. Döngü; FATF

2. Bu maddenin 1. fıkrasındaki hükümlerin yerine getirilmesi veya uygulanması amacıyla:	GRECO 2. Tur; UNCAC 1. Döngü; FATF
(a) Her Taraf Devlet, 1. fıkradaki hükümleri öncül suçlara en geniş şekilde uygulamaya çalışacaktır;	GRECO 2. Tur; UNCAC 1. Döngü; FATF
(b) Her Taraf Devlet, en azından, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların geniş bir bölümünü öncül suç olarak hukukuna dahil edecektir;	GRECO 2. Tur; UNCAC 1. Döngü; FATF
(c) Yukarıdaki (b) bendinin amaçları doğrultusunda öncül suçlar, ilgili Devletin hem yargı yetkisi dahilinde, hem de dışında işlenen suçları kapsar. Bununla birlikte, bir Taraf Devletin yargı yetkisi dışında işlenen suçlar, sadece ilgili eylem gerçekleştiği Devletin iç hukukunda suç olarak düzenlenmişse ve bu madde hükümlerini yerine getirecek ya da uygulayacak Taraf Devletin ülkesinde işlenmesi halinde, o ülkenin hukukuna göre bir suç oluşturacaksa, öncül suç teşkil edecektir;	GRECO 2. Tur; UNCAC 1. Döngü; FATF
(d) Her Taraf Devlet, bu maddeyi yürürlüğe sokacak olan yasa maddelerinin, bu maddelerde yapılacak müteakip değişikliklerin ya da tanımların örneklerini Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne sunacaktır;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(e) Bir Taraf Devletin iç hukukunun temel ilkelerinin gerektirdiği hallerde, bu maddenin 1. fıkrasında düzenlenen suçların, öncül suç işleyen kişilere uygulanmaması sağlanabilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 24. Gizleme	
Bu Sözleşmenin 23. Maddesindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçlara iştirak etmeksizin, söz konusu suçların işlenmesinden sonra, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların sonucunda elde edildiğini bilerek bir malvarlığının gizlenmesini ve sürekli olarak alıkonulmasını suç olarak düzenleyecek yasal ve diğer gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 25. Adaletin engellenmesi	
Her Taraf Devlet, kasten işlenmesi halinde, aşağıdaki eylemleri suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri alacaktır:	UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
(a) Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilmiş suçların işlenmesine ilişkin davalarda gerçek dışı tanık ifadesi verilmesini sağlamak ya da tanıklığa yahut delil sunulmasına müdahalede bulunmak için fiziksel güç kullanımı, tehdit veya korkutmaya başvurulması veya haksız bir menfaatin vaat edilmesi, teklif edilmesi veya sağlanması;	UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
(b) Yargı görevlileri ya da yasa uygulayıcıların, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilmiş suçların işlenmesine ilişkin resmi görevlerini yerine getirmelerine fiziksel güç kullanımı, tehdit ya da korkutma yoluyla müdahalede bulunulması. Bu bentteki hiçbir hüküm, Taraf Devletlerin diğer kategorilerdeki kamu görevlilerini koruyacak mevzuata sahip olma hakkına halel	UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır

getirmez.	
Madde 26. Tüzel kişilerin sorumluluğu	CoE Crim Conv Madde 18; OECD Sözleşmesi Madde 2
1. Her Taraf Devlet, iç hukukunun ilkelerine uygun biçimde, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilmiş suçlara iştirak etmeleri açısından tüzel kişilerin sorumluluğunu tesis etmek için gerekli önlemleri alacaktır.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
2. Taraf Devletin iç hukuk ilkelerine bağlı kalarak, tüzel kişilerin sorumluluğu cezai, hukuki veya idari olabilir.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
3. Bu sorumluluk, suçları işleyen gerçek kişilerin cezai sorumluluklarına etki etmez.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
4. Her Taraf Devlet, bu maddeye uygun olarak sorumlu tutulan tüzel kişilerin, mali yaptırımları kapsayan etkin, suç ile orantılı ve caydırıcı cezai ya da cezai olmayan yaptırımlara tabi olmasını özellikle sağlayacaktır.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
Madde 27. İştirak ve teşebbüs	CoE Crim Conv Madde 15 – İştirak eylemleri
1. Her Taraf Devlet, iç hukukuna uygun biçimde, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların işlenmesine ortak, yardımcı veya teşvik edici gibi herhangi bir sıfatla iştiraki suç olarak düzenleyen yasal ve diğer gerekli önlemleri alacaktır.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
2. Her Taraf Devlet, iç hukukuna uygun biçimde, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların işlenmesine teşebbüsü suç olarak düzenleyen yasal ve gerekli diğer önlemleri alabilir.	OECD Aşama 1; UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
3. Her Taraf Devlet; iç hukukuna uygun biçimde, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçlara hazırlık yapılmasını suç olarak düzenleyen yasal ve gerekli diğer önlemleri alabilir.	OECD Aşama 1; UNCAC 1. Döngü hariç olmak üzere önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 28. Bir suçun unsurları olarak bilgi, kasıt ve amaç	CoE Crim Conv Madde 2 f.
Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen bir suçun unsurunu teşkil eden bilgi, kasıt ve amaç, nesnel vakalara dayanan durumlardan çıkarılabilir.	GRECO 3. Tur Tema I; UNCAC 1. Döngü
Madde 29. Zamanaşımı	OECD Sözleşmesi Madde 6 (CoE Crim Conv kapsamında değildir)
Her Taraf Devlet, gerektiğinde, iç hukukuna uygun biçimde, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların kovuşturulmasına başlamak için uzun bir zamanaşımı süresi tesis edecek; suç isnat edilen kişinin adalatten kaçması halinde ise daha uzun bir zamanaşımı süresi tesis edecek ya da zamanaşımının durdurulmasını sağlayacaktır.	GRECO 3. Tur Tema I (Ankete bakınız); UNCAC 1. Döngü
Madde 30. Kovuşturma, yargılama ve yaptırımlar	CoE Crim Conv Madde 19; OECD Sözleşmesi Madde 3
1. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmeye uygun	GRECO 2. Tur; 3. Tur Tema I; OECD Aşama 1

olarak ihdas edilen bir suçun işlenmesini, ağırlığını dikkate alarak yaptırımlara tabi tutacaktır.	
2. Her Taraf Devlet, iç hukuk sistemi ve anayasal ilkelerine uygun olarak, kamu görevlilerine görevlerini icra etmeleri için tanıdığı dokunulmazlık veya adli ayrıcalıklar ile gerektiğinde, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların soruşturulması, kovuşturulması ve yargılanması olasılığı arasında uygun bir dengeyi sağlamak ve korumak için gerekli önlemleri alacaktır.	GRECO 1. Tur; GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1 (CoE Crim Conv Madde 16)
3. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçları işleyenlerin kovuşturulmasına yönelik iç hukukun tanıdığı her türlü takdir hakkını, bu suçlara ilişkin yasal önleyici tedbirlerin etkinliğini en üst düzeye çıkaracak ve bu suçların işlenmesinin caydırılması ihtiyacına gereken ehemmiyeti verecek biçimde kullanılmasını sağlamak için çaba sarf edecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 1. Tur, GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1
4. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların işlenmesi durumunda, iç hukukuna uygun biçimde ve savunma hakkına gereken saygıyı göstererek, devam eden ya da temyiz edilen davalarda davalının serbest bırakılması için öngörülecek şartların, davalının müteakip ceza yargılamalarda hazır bulunması zorunluluğunu dikkate almasını sağlamak için uygun önlemleri alacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur (mahkemeler tarafından uygulanabilir): UNODC UNCAC'ye yönelik Teknik Kılavuz (2009), sayfa 130 paragraf 379: "Bu, duruşma ya da temyizden önce davalıların salınmasına dair kararlar ile ilgilidir."
5. Her Taraf Devlet, hükümlülerin erken salıverilmesi veya şartlı tahliye edilmeleri olasılığını değerlendirirken işlenen suçların ağırlığını göz önünde bulunduracaktır.	GRECO 2. Tur; 3. Tur Tema I; OECD Aşama 1
6. Her Taraf Devlet, hukuk sisteminin temel ilkelerine uygun olarak ve masumiyet ilkesini hatırd tutarak, kendisine bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen bir suç isnat edilen bir kamu görevlisinin, gerektiğinde, uygun makamlarca görevden el çektilmesi, açığa alınması veya yeniden görevlendirilmesi için düzenleme yapmayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 2. Tur; 3. Tur Tema I paragraf 30
7. İşlenen suçun ağırlığının gerektirdiği hallerde, her Taraf Devlet, hukuk sisteminin temel ilkelerine uygun ölçüde, bu Sözleşmede belirtilen suçlardan mahkum olan kişilerin, mahkeme kararı veya diğer uygun yollarla, iç hukukunda belirtilen bir süre için;	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 2. Tur; 3. Tur Tema I paragraf 30
(a) Bir kamu görevini ifa etmekten; ve	GRECO 2. Tur; 3. Tur Tema I paragraf 30
(b) Kısmen ya da tamamen Devlete ait bir işletmede görev yapmaktan men edilmesi için düzenleme yapmayı değerlendirecektir.	GRECO 2. Tur; 3. Tur Tema I paragraf 30
8. Bu maddenin 1. fıkrasında kayıtlı hükümler, yetkili makamların memurlara yönelik disiplin yetkilerinin kullanılmasına halel getirmez.	GRECO 2. Tur; 3. Tur Tema I
9. Bu sözleşmede yer alan hiçbir hüküm, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların ve	Düzenleme zorunluluğu yoktur

yapılabilecek hukuki savunmaların ya da işlemin hukuka uygunluğunu denetleyen diğer hukuk ilkelerinin tanımının Taraf Devletin iç hukuku tarafından yapılacağı ilkesini ve bu suçların, Taraf Devletin iç hukukuna göre kovuşturulup cezalandırılmasını etkilemeyecektir.	
10. Taraf Devletler, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçlardan mahkum olan kişilerin toplum ile yeniden bütünleşmesini teşvik etmek için çaba sarf edecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur (düzenleme mümkündür ancak gerekli değildir; bütçe tahsisi ya da politikalarla yeniden entegrasyon desteklenebilir)
Madde 31. Dondurma, el koyma ve müsadere	CoE Crim Conv Madde 23 – Kanıtların toplanması ve gelirlere el konulmasını kolaylaştırmaya yönelik tedbirler; OECD Sözleşmesi Madde 3 paragraf 3
1. Her Taraf Devlet, iç hukuklarının elverdiği en geniş biçimde aşağıdakilerin müsaderesinin sağlanması için gerekli önlemleri alacaktır:	GRECO 2. Tur (CoE Crim Conv'deki Madde 23, UNCAC Madde 31'den daha az ayrıntı içerir; ancak GRECO Raporları, UNCAC Madde 31 kapsamındaki tüm konuları içermektedir)
(a) Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçlardan elde edilen gelir veya değeri bunlara tekabül eden malvarlığı;	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1; FATF
(b) Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçlarda kullanılmış veya kullanılması amaçlanan malvarlığı, malzeme, teçhizat veya diğer araç-gereçler.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1; FATF
2. Taraf Devletler, muhtemel bir müsadere amacıyla, bu maddenin 1. fıkrasında bahsedilen herhangi bir malın tespitinin, izlenmesinin, dondurulmasının veya el konulmasının sağlanması için gerekli önlemleri alacaklardır.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1; FATF
3. Her Taraf Devlet, iç hukukuna uygun olarak, bu maddenin 1. ve 2. fıkralarına konu olan dondurulmuş, el konulmuş veya müsadere edilmiş malın yetkili makamlar tarafından yönetimini düzenlemek için yasal ve diğer gerekli önlemleri alacaktır.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1; FATF
4. Eğer suç geliri kısmen veya tamamen başka bir malvarlığına dönüştürülmüş veya çevrilmiş ise, söz konusu gelirin yerine bu malvarlığı, bu maddede belirtilen önlemlere tabi tutulacaktır.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1; FATF
5. Eğer suç geliri meşru kaynaklardan kazanılan bir malvarlığı ile karıştırılmış ise, bu tür bir malvarlığı, dondurma veya el koymaya ilişkin yetkilere hanel gelmeksizin, karıştırılmış suç gelirinin takdir edilen değeri kadar müsadereye tabi olacaktır.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1; FATF
6. Suç gelirden veya suç gelirinin dönüştürüldüğü veya çevrildiği malvarlığından veya suç gelirinin içine karışmış olduğu malvarlığından elde edilen kazanç veya diğer çıkarlar da, suç gelirleri ile aynı şekil ve ölçüde, bu maddede belirtilen önlemlere tabi tutulacaktır.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1; FATF
7. Bu madde ile bu Sözleşmenin 55. maddesinin amaçları bakımından, her Taraf Devlet, kendi mahkemelerini veya diğer yetkili makamlarını, ilgili banka kayıtlarının veya mali veya ticari kayıtların ibrazı veya bunlara el konulması için emir verebilmeye yetkili kılacaktır. Taraf Devletler, bu maddenin hükümlerini uygulamaktan, bankacılık sırrı	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1; FATF (CoE Crim Conv Madde 26 paragraf 3; OECD Madde 9 paragraf 3)

gerekçesiyle kaçınamayacaklardır.	
8. Taraf Devletler, iç hukukunun temel ilkeleriyle ve yargılama ve diğer işlemlerin özünü uyumlu olduğu ölçüde, bir sanığın, iddia edilen suç gelirinin veya müsadereye tabi diğer malvarlığının meşru kaynağını göstermeye zorunlu kılınması olasılığını değerlendirebilirler.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1; FATF
9. Bu madde hükümleri, iyi niyetli üçüncü kişilerin haklarına zarar verecek biçimde yorumlanamaz.	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 1; FATF
10. Bu maddede yer alan hiçbir hüküm, söz konusu önlemlerin bir Taraf Devletin iç hukuk hükümlerine uygun ve tabi olarak tanımlanması ve uygulanması ilkesini etkilemeyecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 32. Tanıkların, bilirkişilerin ve mağdurların korunması	CoE Crim Conv Madde 22 – Yargı çalışanlarının ve tanıkların korunması
1. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçlara ilişkin ifade veren tanık ve bilirkişilere ve gerektiğinde, akraba ve yakınlarına yönelik muhtemel mukabele veya tehditlere karşı etkin koruma sağlamak için, iç hukuk sistemine uygun biçimde ve olanakları dahilindeki uygun önlemleri alacaktır.	Avrupa Konseyi Ortak 1. ve 2. Tur (paragraf 70); Avrupa Konseyi Ortak 1. ve 2. Tur Eki (paragraf 54); OECD SIGMA 2011; bu izleme kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir.
2. Bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen önlemler, yargılama usulünden kaynaklanan haklar dahil, sanığın haklarına hanel getirmeksizin, diğerlerinin yanında aşağıdakileri içerebilir:	Yukarıdaki izleme, kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir.
(a) Bu tür kişileri fiziksel olarak korumak için, ihtiyaca göre ve mümkün olduğu ölçüde onları başka yerlere yerleştirmek ve gerektiğinde, bu tür kişilerin kimlikleri ve buldukları yerlere ilişkin bilgilerin açıklanmaması veya bu bilgilerin açıklanmasına sınırlama getirilmesi gibi usuller tesis etmek;	Yukarıdaki izleme, kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir.
(b) Video veya diğer uygun araçlar gibi iletişim teknolojilerinden yararlanılarak ifade alınması örneğinde olduğu üzere, tanık ve bilirkişilerin güvenliğini sağlayacak biçimde ifade vermelerini mümkün kılacak ispat kuralları tesis etmek.	Yukarıdaki izleme, kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir.
3. Taraf Devletler, bu maddenin 1. fıkrasında söz konusu kişilerin başka yerlere yerleştirilmesi için, diğer Devletlerle anlaşmalar veya düzenlemeler yapmayı değerlendireceklerdir.	Yukarıdaki izleme, kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir.
4. Bu madde hükümleri, tanıklık yapmaları halinde, mağdurlara da uygulanacaktır.	Yukarıdaki izleme, kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir.
5. Her Taraf Devlet, iç hukukuna bağlı kalarak, yargılamanın uygun aşamalarında mağdurun suç failleri hakkındaki görüş ve endişelerinin, savunma hakkına hanel gelmeyecek biçimde açıklanmasına ve değerlendirilmesine olanak tanıyacaktır.	Yukarıdaki izleme, kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir.
Madde 33. İhbarda bulunan kişilerin korunması	CoE Crim Conv Madde 22 a
Her Taraf Devlet, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçlarla ilgili hususlarda yetkili makamlara	GRECO 2. Tur; OECD Aşama 2 paragraf 42

makul gerekçelerle ve iyi niyetli olarak ihbarda bulunan kişileri haksız muamelelerden koruyacak uygun önlemleri iç hukuk sistemine dahil etmeyi değerlendirecektir.	
Madde 34. Yolsuzluk eylemlerinin sonuçları	CoE Crim Conv Madde 18
Üçüncü kişilerin iyi niyet çerçevesinde kazanmış olduğu haklar dikkate alınmak suretiyle, her Taraf Devlet, iç hukukunun temel ilkelerine uygun biçimde, yolsuzluğun sonuçlarına ilişkin önlemler alacaktır. Bu bağlamda, Taraf Devletler, yolsuzluğu, bir sözleşmenin iptal veya feshedilmesi, bir imtiyaz ya da benzer bir vesikanın geri alınması yahut diğer telafi edici önlemlerin alınmasına ilişkin yasal işlemlerde ilgili bir etken olarak değerlendirebilirler.	GRECO 2. Tur; 3. Tur Tema I
Madde 35. Zararın tazmini	COE CIV CONV Madde 3 – Zararların tazmini
Her Taraf Devlet, iç hukuk ilkelerine uygun biçimde, bir yolsuzluk eylemi sonucunda zarara uğrayan kişi ya da varlıkların, zararlarının tazmin edilmesi için zarardan sorumlu olanlar aleyhine dava açma hakkını haiz olmalarını sağlamak üzere gerekli önlemleri alacaktır.	UNCAC 1. Döngü
Madde 36. Uzman makamlar	CoE Crim Conv Madde 20
Her Taraf Devlet, iç hukuk sisteminin temel ilkelerine uygun olarak, yasaları uygulama yoluyla yolsuzlukla mücadelede uzmanlaşmış bir birim ya da birimlerin yahut kişilerin mevcudiyetini sağlayacaktır. Bu birim ya da birimler yahut kişilere görevlerini etkin ve dış etkilerden bağımsız bir şekilde yerine getirebilmeleri için Taraf Devletin hukuk sisteminin temel ilkelerine uygun olarak gerekli bağımsızlık tanınacaktır. Bu kişilere ya da bu birim yahut birimlerin personeline görevlerini yerine getirmek için gerekli eğitim ve kaynaklar temin edilecektir.	GRECO 1. Tur
Madde 37. Emniyet güçleri ile işbirliği	CoE Crim Conv Madde 21
1. Her Taraf Devlet, bu Sözleşme ile ihdas edilmiş olan suçların işlenmesine iştirak eden veya etmiş olan kişileri, yetkili makamlara soruşturma ve kanıt temininde faydalı olabilecek bilgi temin etmeye ve suçluları suç gelirlerinden mahrum kılmaya ve bu gelirlerin geri alınmasına katkı sağlayacak somut yardımlarda bulunmaya teşvik etmek üzere uygun önlemleri alacaktır.	OECD Aşama 2 paragraf 38 ve 42 – bu izleme kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir; UNCAC 1. Döngü
2. Her Taraf Devlet, uygun durumlarda, bu Sözleşme ile ihdas edilmiş suçlarla ilgili soruşturma ya da kovuşturmada önemli işbirliği sergileyen bir sanığın cezasının hafifletilmesi olanağını tesis etmeyi değerlendirecektir.	OECD Aşama 2 par. 38 ve 42 – bu izleme kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir; UNCAC 1. Döngü
3. Her Taraf Devlet, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, bu Sözleşme ile ihdas edilen suçlarla ilgili soruşturma ya da kovuşturmada önemli işbirliği sergileyen bir kişiye kovuşturma muafiyeti olanağını tesis etmeyi değerlendirecektir.	OECD Aşama 2 par. 38 ve 42 – bu izleme kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir; UNCAC 1. Döngü

4. Bu kişilerin korunması, bu Sözleşmenin 32. maddesinde öngörülen şekil uyarlanmak suretiyle yapılacaktır.	OECD Aşama 2 par. 38 ve 42 – bu izleme kapsamlı bir izleme değildir ve daha derin bir analizden faydalanabilir; UNCAC 1. Döngü
5. Taraf Devletlerden birisinde oturan ve bu maddenin birinci fıkrasında atıfta bulunulan bir kişinin diğer bir Taraf Devletin yetkili makamlarıyla etkili işbirliği kurabilecek olması halinde, ilgili Taraf Devletler, iç hukuk kurallarına uygun olarak, bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında öngörülen uygulamanın diğer Taraf Devletçe yerine getirilmesi hususunda bir anlaşma veya düzenlemeye gidilmesini değerlendirebilirler.	Muhtemelen düzenleme zorunluluğu yoktur (vaka bazında karar verilebilir), ancak Türkiye çerçevesinde düzenleme ihtiyacı gözden geçirilmelidir; UNCAC 1. Döngü
Madde 38. Ulusal makamlar arasında işbirliği	CoE Crim Conv Madde 21
Her Taraf Devlet, iç hukukuna uygun olarak, bir tarafta kamu kurumları ve görevlileri, diğer tarafta cezai suçların araştırılması ve kovuşturulmasından sorumlu makamlar arasında işbirliğini teşvik etmeye gerekli önlemleri alacaktır. Bu işbirliği aşağıdakileri içerebilir:	Düzenleme zorunluluğu yoktur, düzenleyici olmayan yollarla uygulanabilir
(a) Bu Sözleşmenin 15, 21 ve 23. maddeleri uyarınca ihdas edilen suçlardan birisinin işlendiğine inanmak için mantıklı nedenlerin mevcut olması halinde, kamu kurumları ve görevlilerinin kendi inisiyatifleri ile cezai soruşturma ve kovuşturmadan sorumlu makamları bilgilendirmeleri; veya	Muhtemelen düzenleme zorunluluğu yoktur; düzenlemenin getireceği avantaj ve düzenleme ihtiyacı TYSAP Projesi kapsamında gözden geçirilecektir; UNCAC 1. Döngü
(b) Talep olduğu takdirde, bu makamlara gerekli bütün bilgileri sağlamaları.	Muhtemelen düzenleme zorunluluğu yoktur; düzenlemenin getireceği avantaj ve düzenleme ihtiyacı TYSAP Projesi kapsamında gözden geçirilecektir; UNCAC 1. Döngü
Madde 39. Ulusal makamlar ile özel sektör arasında işbirliği	
1. Her Taraf Devlet, iç hukukuna uygun olarak, ulusal soruşturma ve kovuşturma makamlarının özel sektör kuruluşları ile, özellikle mali kuruluşlarla, bu Sözleşme ile ihdas edilen suçların işlenmesini içeren hususlarda işbirliğini teşvik etmeye gerekli önlemleri alacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Her Taraf Devlet kendi vatandaşlarını ve mutad meskeni kendi ülkesi olan diğer kişileri, bu Sözleşme ile ihdas edilen suçları ulusal soruşturma ve kovuşturma makamlarına ihbar etme hususunda teşvik etmeyi değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 40. Bankacılık sırrı	CoE Crim Conv Madde 23 paragraf 2 (kısmen)
Her Taraf Devlet, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilmiş olan suçlara ilişkin cezai soruşturmalarında, banka hesaplarının gizliliğine ilişkin yasalardan kaynaklanan engellerin aşılabilmesi amacıyla iç hukuk sisteminde uygun mekanizmaların mevcut bulunmasını sağlayacaktır.	OECD Aşama 1 paragraf 9.3
Madde 41. Sabıka kaydı	
Her Taraf Devlet, uygun bulunduğu şartlar ve amaçlar dahilinde, suç isnat edilen bir kişinin başka bir Taraf Devletteki evvelki mahkumiyetini, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen bir suça ilişkin yargılamalarda	Düzenleme zorunluluğu yoktur

kullanmak amacıyla göz önüne almak üzere gerekli yasal ve diğer önlemleri alabilir.	
Madde 42. Yargı yetkisi	CoE Crim Conv Madde 17; OECD Sözleşmesi Madde 4
1. Aşağıdaki durumlarda, her Taraf Devlet, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçlara ilişkin yargılama yetkisini tesis etmek için gerekli önlemleri alacaktır:	GRECO 3. Tur Tema I
(a) Suçun, o Taraf Devletin ülkesinde işlenmesi halinde; veya	GRECO 3. Tur Tema I
(b) Suçun, o Taraf Devletin bayrağını taşıyan bir gemide veya işlendiği sırada o Taraf Devletin mevzuatına uygun olarak kayıtlı olan hava taşıtında işlenmiş olması halinde.	GRECO 3. Tur Tema I
2. Bir Taraf Devlet, bu Sözleşmenin 4. maddesinin hükmü saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki durumlarda bu tür suçlardan herhangi birisine ilişkin yargı yetkisi de tesis edebilir:	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 3. Tur Tema I
(a) Suç, o Taraf Devletin bir vatandaşına karşı işlendiğinde; veya	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 3. Tur Tema I
(b) Suç, o Taraf Devletin bir vatandaşı veya o Taraf Devletin ülkesinde mutad olarak oturan vatansız bir kişi tarafından işlendiğinde; veya	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 3. Tur Tema I
(c) Suç, bu Sözleşmenin 23. maddesinin 1 (b) (ii) bendinde belirtilen suçlardan birisiyse ve o Devletin ülkesi dışında, bu Sözleşmenin 23. maddesinin 1 (a) (i) veya (b) (i) bentlerinde belirtilen bir suçun o Devletin ülkesi içinde işlenmesi amacıyla işlenirse; veya	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 3. Tur Tema I
(d) Suç Taraf Devlete karşı işlendiyse.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 3. Tur Tema I
3. Bu Sözleşmenin 44. maddesinin uygulanması bakımından, her Taraf Devlet, suç isnat edilen ve kendi ülkesinde bulunan bir kişiyi, sırf vatandaşı olması gerekçesiyle iade etmediği takdirde, bu Sözleşme ile ihdas edilen suçlara ilişkin yargı yetkisini tesis etmek üzere gerekli olabilecek önlemleri alacaktır.	GRECO 3. Tur Tema I (CoE Crim Conv Madde 17 paragraf 3)
4. Her Taraf Devlet ayrıca, suç isnat edilen kişi kendi ülkesinde bulunduğu ve bu kişiyi iade etmediğinde, bu Sözleşme ile ihdas olunan suçlara ilişkin yargı yetkisini tesis etmek için gerekli önlemleri alabilir.	GRECO 3. Tur Tema I (CoE Crim Conv Madde 17 paragraf 3)
5. Eğer bu maddenin 1 veya 2. fıkrasına göre yargı yetkisini kullanan bir Taraf Devlete, herhangi bir başka Taraf Devletin aynı eylem dolayısıyla bir soruşturma, kovuşturma veya yargısal bir işlem yürüttüğü bildirildiyse veya söz konusu Taraf Devlet bunu herhangi bir şekilde öğrenmiş ise, bu Taraf Devletin yetkili makamları, gereğine göre, yapacakları işlemlerin eşgüdümü amacıyla danışmalarda bulunurlar.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
6. Bu sözleşme, uluslar arası genel hukuk normları saklı kalmak kaydı ile, iç hukuka uygun bir taraf devlet tarafından oluşturulan herhangi bir cezai yargıyı hariç tutmaz.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; GRECO 3. Tur Tema I

d. Dört IV Uluslararası işbirliği

	Bölüm IV CoE Crim Conv CoE Crim Conv'deki Bölüm IV, UNCAC'deki Bölüm IV'e kıyasla kısadır. UNCAC'deki Bölüm 4700 kelimedenden oluşurken CoE Crim Conv'deki Bölüm yalnızca 970 kelimedenden oluşmaktadır. Bu kısalık, UNCAC'de ele alınan belirli konulara CoE Crim Conv'de değinilmediğini göstermektedir (Örneğin UNCAC Madde 50 – Özel Soruşturma Araçları). UNCAC kapsamında bir uygunluk analizi, CoE Crim Conv kapsamında gerekli olan tüm konuları kapsayacaktır.
Madde 43. Uluslararası işbirliği	CoE Crim Conv Madde 25
1. Taraf Devletler, bu Sözleşmenin 44 ile 50 maddelerine uygun olarak cezai konularda işbirliği yapacaklardır. Uygun hallerde ve iç hukuk sistemleri ile uyumlu olduğunda, Taraf Devletler, yolsuzlukla ilgili soruşturma, hukuk davaları ve idari işlemlerde birbirlerine yardım etmeyi değerlendireceklerdir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Uluslararası işbirliği hususunda, karşılıklı suçluluğun zorunlu olduğu hallerde, eğer adli yardımlaşma talebine konu suçu oluşturan fiil iki Taraf Devletin yasalarına göre de bir suç ise, kendisinden talepte bulunulan Taraf Devletin yasalarının bu suçu talepte bulunan Taraf Devletin yasalarıyla aynı kategoriye koyması ya da aynı terminolojiyle adlandırmasına bakılmaksızın bu şart yerine getirilmiş sayılır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
Madde 44. Suçluların iadesi	CoE Crim Conv Madde 27; OECD Sözleşmesi Madde 10
1. Bu madde, iadeye konu olan suçun hem talepte bulunan hem de talepte bulunulan Taraf Devletin iç hukuklarına göre cezalandırılabilir olması kaydıyla, iade talebine konu olan kişinin, talepte bulunulan Taraf Devletin ülkesinde bulunması halinde bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilmiş olan suçlarda uygulanır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
2. Bu maddenin birinci fıkrasındaki hükme rağmen, bir Taraf Devlet, kendi iç hukuku izin verdiği takdirde, kendi iç hukukunda cezalandırılabilir olmasa dahi, bu Sözleşmede belirtilen suçlardan herhangi birisi nedeniyle bir kişiyi iade edebilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
3. Eğer iade talebi birbirinden ayrı, birkaç suç içeriyorsa, bu suçların en az birinin bu madde kapsamında faili iade edilebilir nitelikte olması, diğerlerinin de hapis süresi nedeniyle faili iade edilebilir nitelikte olmamakla birlikte bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçlarla ilgili olması şartıyla, talepte bulunulan Taraf Devlet bu maddeyi anılan suçlar için de uygulayabilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
4. Bu maddenin uygulandığı suçların her biri, Taraf Devletler arasında suçluların iadesine ilişkin herhangi bir antlaşmaya, faili iade edilebilir suçlar olarak dahil edilmiş sayılacaktır. Ayrıca, bu suçlar, Taraf Devletler arasında akdedilebilecek her iade antlaşmasına da faili iade	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü; son cümle hariç olmak üzere düzenleme zorunluluğu yoktur

edilebilir suçlar olarak dahil edilecektir. İç hukuku izin veren bir Taraf Devlet, bu Sözleşmeyi iadeye esas olarak kullandığında, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilmiş olan hiçbir suçu siyasi suç olarak saymayacaktır.	
5. Suçluların iadesini bir antlaşmanın mevcut olması koşuluna dayandıran bir Taraf Devlet, antlaşma akdetmemiş olduğu diğer bir Taraf Devletten bir iade talebi alması halinde, bu maddenin uygulandığı suçlar bakımından, bu Sözleşmeyi, suçluların iadesine ilişkin yeterli bir yasal gerekçe olarak kabul edebilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
6. Suçluların iadesini bir antlaşmanın mevcut olması koşuluna dayandıran bir Taraf Devlet:	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(a) Bu Sözleşmeye ilişkin onaylama, kabul, uygun bulma veya katılım belgelerinin tevdiî sırasında, Sözleşmeye taraf diğer Devletlerle suçluların iadesi hususunda işbirliğinde, bu Sözleşmeyi yasal gerekçe olarak kabul edip etmeyeceğini Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirecek; ve	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(b) Bu Sözleşmeyi suçluların iadesi için işbirliğinde yasal gerekçe olarak kabul etmezse, gereğine göre, bu maddeyi uygulayabilmek için, Sözleşmeye taraf diğer Devletlerle suçluların iadesi konusunda antlaşmalar yapmak için çaba gösterecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
7. Suçluların iadesini bir antlaşmanın bulunması koşuluna dayandırmayan Taraf Devletler, bu maddenin uygulandığı suçları, kendi aralarında faili iade edilebilir suçlar olarak kabul edeceklerdir.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
8. Suçluların iadesi, diğerleri yanında, iade için asgari cezanın gerekliliğine ilişkin koşullar ve talepte bulunulan Taraf Devletin iadenin reddini dayandırabileceği nedenler dahil, talepte bulunulan Taraf Devletin iç hukukunca veya yürürlükteki iade antlaşmalarınca belirlenmiş koşullara tabi olacaktır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
9. Taraf Devletler, kendi iç hukuklarına bağlı kalmak kaydıyla, iade işlemlerini hızlandırmak ve bu maddenin uygulandığı herhangi bir suçla ilgili delil sunma gerekliliklerini kolaylaştırmak için çaba göstereceklerdir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
10. Talepte bulunulan Taraf Devlet, kendi iç hukuk hükümlerine ve taraf olduğu suçluların iadesi antlaşmalarına bağlı kalmak kaydıyla, durumun gerekli ve acil olduğuna kanaat getirmesi halinde ve talepte bulunan Taraf Devletin isteği üzerine, iadesi istenen ve kendi ülkesinde bulunan bir kişiyi gözaltına alacak veya kişinin iade işlemleri sırasında hazır bulunmasını için, uygun diğer önlemleri alacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
11. Ülkesinde suç isnat edilen bir kişi bulunan bir Taraf Devlet, bu maddenin uygulandığı suçlarda, bu kişiyi sırf kendi vatandaşı olduğu gerekçesiyle iade etmez ise, iade isteyen Taraf Devletin isteği üzerine, vakit geçirmeksizin, kovuşturma amacıyla, olayı kendi yetkili makamlarına iletmek zorundadır. Bu makamlar, anılan Taraf Devletin iç hukukunda vahim nitelikli diğer suçlarda olduğu gibi karar alacak ve işlemleri de aynı şekilde yürüteceklerdir. İlgili Taraf Devletler, bu tür bir kovuşturmanın etkinliği için,	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü

özellikle usul ve ispata ilişkin konularda, birbirleriyle işbirliği yapacaklardır.	
12. Bir Taraf Devlet, vatandaşı olan bir kişiyi iç hukukuna göre, yalnızca kişinin iadesinin veya tesliminin istendiği bir dava veya takibat sonucu çarptırılabilceği cezayı bu Taraf Devlette çekmesi için geri verilmesi koşuluyla iade veya teslim edebiliyorsa ve bu Taraf Devlet ile iadeyi isteyen Taraf Devlet gerek bu hususta, gerek uygun göreceklere diğer şartlarda anlaşmışlarsa, bu şekilde yapılacak şartlı bir iade veya teslim, bu maddenin 11. fıkrasında yer alan yükümlülüğün yerine getirilmesi için yeterli olacaktır.	Yalnızca kısmi düzenleme zorunluluğu; UNCAC 1. Döngü
13. Bir hükmün infazı amacıyla yapılan iade talebi, iadesi istenen kişinin talepte bulunulan Taraf Devletin vatandaşı olması nedeniyle reddedilirse, talepte bulunulan Taraf Devlet, talepte bulunan Tarafın başvurusu üzerine, kendi iç hukuku izin verirse ve yasaların gerektirdiği hususlara uygun olarak, talepte bulunan Tarafın iç hukukunca verilmiş cezanın veya geriye kalan kısmının infazını sağlama yollarını araştıracaktır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
14. Bu maddenin uygulandığı suçlarla bağlantılı olarak, hakkında yargı işlemleri yürütülen herhangi bir kişiye, davanın bütün safhalarında, ülkesinde bulunduğu Taraf Devletin iç hukukunca sağlanan bütün hak ve güvencelerin kullanılması da dahil olmak üzere, adil muamele garantisi verilecektir.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
15. Eğer talepte bulunulan Taraf Devlet, talebin bir kişiyi cinsiyeti, ırkı, dini, vatandaşlığı, etnik kökeni veya siyasi görüşleri nedeniyle yargılamak veya cezalandırmak için yapıldığına veya bu nedenlerden herhangi biri bakımından, talebe uymanın anılan kişinin durumuna hanel getireceğine inanmak için ciddi nedenlerin varlığına kanaat getirirse, bu Sözleşmedeki hiçbir hüküm, iadeye ilişkin bir zorunluluk getirdiği biçiminde yorumlanmayacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
16. Taraf Devletler, suçun sırf malî konulara ilişkin olduğu gerekçesiyle, suçluların iadesi talebini reddedemezler.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
17. Talepte bulunulan Taraf Devlet, iadeyi reddetmeden önce, gerektiğinde, görüşlerini sunmak ve iddialarına ilişkin bilgi sağlamak için kendisine geniş imkan tanımak amacıyla talepte bulunulan Taraf Devletle istişare edecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
18. Taraf Devletler, iadenin sağlanması veya etkinliğinin artırılması için, ikili veya çok taraflı anlaşmalar veya düzenlemeler yapmak için çaba harcayacaklardır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 45. Hükümlülerin nakli	
Taraf Devletler, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçlar nedeniyle hapse mahkum olmuş veya diğer hürriyeti bağlayıcı cezalara çarptırılmış kişilerin, cezalarını tamamlamak üzere, kendi ülkelerine nakline ilişkin ikili veya çok taraflı anlaşmalara veya düzenlemelere girmeyi değerlendirebilirler.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
Madde 46. Karşılıklı adli yardımlaşma	CoE Crim Conv Madde 26; OECD Sözleşmesi Madde 10

1. Taraf Devletler, bu Sözleşmede belirtilen suçlara ilişkin soruşturma, kovuşturma ve yargılamalarda birbirlerine en geniş ölçüde karşılıklı adli yardımı sağlayacaklardır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Karşılıklı adli yardım, bu Sözleşmenin 26. maddesi uyarınca bir tüzel kişinin talepte bulunan Taraf Devlette sorumlu tutulabileceği suçlarla ilgili soruşturma, kovuşturma ve yargı işlemleri bakımından, talepte bulunulan Taraf Devletin ilgili yasaları, antlaşmaları, anlaşmaları ve düzenlemelerine göre mümkün olan en geniş ölçüde sağlanacaktır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
3. Bu madde uyarınca sağlanacak karşılıklı adli yardım, aşağıdaki amaçlardan herhangi birisi için talep edilebilir:	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(a) Delil toplamak veya kişilerin ifadesini almak; (b) Adli belgelerin tebliğini sağlamak; (c) Arama, el koyma ve dondurma işlemlerini yerine getirmek; (d) Eşya ve yer incelemesi yapmak;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(e) Bilgileri, delil olabilecek şeyleri ve bilirkişi görüşlerini temin etmek;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(f) Resmi daire, banka, şirket veya ticaret kayıtları ve mali kayıtlar dahil, ilgili belge ve kayıtların asıllarını veya onaylı kopyalarını temin etmek	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(g) Delil temin etme amacıyla suç gelirlerinin, malvarlığının, araç-gereçlerin ve diğer şeylerin tespit ve takibi;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(h) Kişilerin, talepte bulunan Taraf Devlette gönüllü olarak mahkeme huzuruna çıkmalarını kolaylaştırmak;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(i) Talepte bulunulan Taraf Devletin iç hukukuna aykırı olmayan diğer her türlü yardımı sağlamak;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(j) Bu Sözleşmenin V. bölümündeki hükümlere uygun olarak suç gelirlerinin tespiti, dondurulması ve takibi;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(k) Bu Sözleşmenin V. bölümündeki hükümlere uygun olarak varlıkların geri alınması.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
4. Bir Taraf Devletin yetkili makamları, iç hukuka uygun olmak kaydıyla, önceden bir talep olmaksızın, bu tür bilgilerin soruşturmaları ve yargılamayı yürütmede veya başarılı bir biçimde sonuçlandırmada diğer bir Taraf Devletin makamlarına yardımcı olacağına veya bunların o Taraf Devletçe bu Sözleşmeye istinaden bir talep yapılmasıyla sonuçlanacağına inandıkları takdirde, suç teşkil eden konulara ilişkin bilgileri anılan Taraf Devletin yetkili makamlarına iletebilirler.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; CoE Crim Conv Madde 28
5. Bu maddenin 4. fıkrasına dayanılarak bilgi iletilmesi, bilgiyi temin eden yetkili makamların bulunduğu Devletteki soruşturma ve yargılamalara hanel getirmez. Bilgiyi alan yetkili makamlar anılan bilginin gizli kalması talebine veya kullanımındaki sınırlamalara geçici bir süre dahi olsa uyacaklardır. Bununla beraber, bu durum, bilgiyi alan Taraf Devleti, sanığın suçsuzluğunu gösterecek bilgileri kendi yargılama süreci sırasında açıklamaktan alıkoymaz. Böyle bir durumda, bilginin açıklanmasından önce, bilgiyi alan Taraf Devlet, bilgiyi veren Taraf Devlete bildirimde	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü

bulunacak ve gerekiyorsa, bilgiyi veren Taraf Devlette danışmada bulunacaktır. Önceden bildirimde bulunmanın mümkün olmadığı istisnai bir durumda, bilgiyi alan Taraf Devlet, açıklamanın yapıldığını, bilgiyi veren Taraf Devlete gecikme olmaksızın bildirecektir.	
6. Bu maddenin hükümleri, karşılıklı yardımı tamamen veya kısmen düzenleyen veya düzenleyecek olan başka herhangi bir ikili veya çok taraflı antlaşmadan kaynaklanan yükümlülükleri etkilemeyecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
7. Eğer söz konusu Taraf Devletler bir karşılıklı adli yardım antlaşmasıyla bağlı değilse, bu maddeye dayanarak yapılan taleplerde, bu maddenin 9 ile 29. fıkraları arasındaki fıkralar uygulanacaktır. Taraf Devletler bu tür bir antlaşmayla bağlı iseler, anılan Devletler bu maddenin 9 ile 29. fıkralarını uygulamaya karar vermedikçe, o antlaşmanın ilgili hükümleri uygulanır. İşbirliğini kolaylaştıracak ise, Taraf Devletlerin bu fıkraları uygulamaları kuvvetle teşvik edilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
8. Taraf Devletler, bankacılık sırrı gerekçesiyle, bu maddeye istinaden karşılıklı adli yardımda bulunmayı reddedemezler.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
9. (a) Talepte bulunulan Taraf Devlet, karşılıklı suçluluğun bulunmadığı durumlarda talebe karşılık verirken, bu Sözleşmenin 1. maddede kayıtlı olan amaçlarını göz önünde bulunduracaktır;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(b) Taraf Devletler, talep konusu eylemin her iki taraf bakımından da suç sayılmaması gerekçesiyle, bu maddeye istinaden karşılıklı adli yardımda bulunmayı reddedebilirler. Bununla beraber, talepte bulunulan Taraf Devlet, iç hukuk sisteminin temel kavramları ile uyumlu durumlarda zorlayıcı eylem içermeyen yardım sağlayacaktır. Taleplerin çok cüzi meblağlara ilişkin olması ya da aranılan işbirliği ya da yardımın bu Sözleşmenin başka hükümleri gereğince sağlanabilmesi hallerinde, yardım talepleri reddedilebilir;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(c) Her Taraf Devlet, karşılıklı suçluluğun bulunmadığı durumlarda, bu maddeye göre daha geniş ölçüde adli yardım sağlamak için gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
10. Bir Taraf Devletin ülkesinde tutuklu veya cezasını çekmekte olan, teşhis, tanıklık veya başka suretle bu Sözleşmede belirtilen suçlara ilişkin soruşturma kovuşturma veya yargısal işlemler için delil toplamada yardım sağlamak amaçlarıyla başka bir Taraf Devlette bulunması talep edilen bir kişi, aşağıdaki koşullar sağlandığı takdirde nakledilebilir:	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(a) Kişi, bilerek ve özgürce rıza gösterirse;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(b) Her iki Taraf Devletin yetkili makamları, anılan Taraf Devletlerin uygun gördüğü koşullarla mutabık kalırlarsa;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
11. Bu maddenin 10. fıkrasının uygulanması bakımından:	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(a) Nakledilecek kişinin bulunduğu Taraf Devlet başka türlü talep etmedikçe veya müsaade	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1.

etmedikçe, kişinin nakledileceği Taraf Devlet, nakledilen kişiyi gözaltında tutmaya yetkili ve tutmakla yükümlüdür;	Döngü
(b) Her iki Taraf Devletin yetkili makamlarınca önceden veya herhangi bir şekilde kararlaştırıldığı üzere, kişinin nakledildiği Taraf Devlet, kişiyi gönderen Taraf Devlete geri teslim etme yükümlülüğünü gecikmeksizin yerine getirir;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(c) Kişinin nakledildiği Taraf Devlet, gönderen Taraf Devletten kişinin geri teslimi için yeni bir suçluların iadesi süreci başlatmasını talep edemez.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(d) Nakledilen kişinin, nakledildiği Taraf Devlette gözaltında geçirdiği süreler, gönderen Devlette çekmesi gereken cezadan düşülür.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
12. Bu maddenin 10. ve 11. fıkralarına uygun olarak kişiyi nakledecek Taraf Devlet kabul etmedikçe, nakledilen kişi, vatandaşlığına bakılmaksızın, nakleden Devletin ülkesinden ayrılışından evvelki eylemleri, ihmalleri veya mahkumiyetleriyle ilgili olarak, nakledileceği Devletin ülkesinde kovuşturulmayacak, gözaltına alınmayacak, cezalandırılmayacak veya şahsi hürriyeti bağlayıcı herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmayacaktır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
13. Her Taraf Devlet, karşılıklı adli yardım taleplerini yerine getirmek veya yerine getirilmesi için yetkili makamlara iletmek üzere, bu talepleri kabul etme sorumluluğuna ve yetkisine sahip merkezi bir makam belirleyecektir. Bir Taraf Devletin karşılıklı adli yardıma ilişkin ayrı bir sisteminin olduğu özel bir bölge veya toprağı olması halinde, o bölge veya toprak için aynı işleve sahip ayrı bir merkezi makam belirleyebilir. Merkezi makamlar, alınan taleplerin süratli ve uygun bir biçimde yerine getirilmesini veya iletilmesini sağlayacaklardır. Merkezi makam, talebin yerine getirilmesi için yetkili bir makama iletmesi halinde, talebin, yetkili makam tarafından, hızlı ve uygun bir biçimde yerine getirilmesini teşvik edecektir. Bu amaçla belirlenen merkezi makam, her Taraf Devletin bu Sözleşmeye ilişkin onaylama, kabul veya uygun bulma veya katılım belgelerini tevdi sırasında, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirilecektir. Karşılıklı adli yardım talepleri ve buna ilişkin herhangi bir yazışma Taraf Devletlerce belirlenmiş merkezi makamlara iletilecektir. Bu gereklilik, bir Taraf Devletin, bu taleplerin ve yazışmaların kendisine diplomatik kanallarla ve acil durumlarda, Taraf Devletlerin kararlaştırdıkları hallerde, mümkünse Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (Interpol) kanalıyla ulaştırılmasını isteme hakkına hanel getirmez..	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü (CoE Crim Conv Madde 29)
14. Talepler yazılı veya, mümkünse yazılı kayıt sağlayan herhangi bir yolla, talepte bulunulan Devletin kabul edebileceği bir dilde ve o Devletin, bildirim sahii olup olmadığını tespit edebileceği koşullar altında yapılacaktır. Taraf Devletlerin her biri için kabul edilebilir olan dil veya diller, bu Sözleşmeye	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü

ilişkin onaylama, kabul veya uygun bulma veya katılım belgelerinin tevdi sırasında Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirilecektir. Acil durumlarda ve Taraf Devletlerce kararlaştırıldığı takdirde, talepler sözlü olarak yapılabilir, ancak derhal yazılı olarak teyit edilecektir.	
15. Karşılıklı adli yardım için olan bir talep şunları içerir:	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(a) Talebi yapan makamın adı;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(b) Talebin ilgili olduğu soruşturma, kovuşturma veya yargı işlemlerinin konusu ve maiyeti ve soruşturmayı, kovuşturmayı ve yargı işlemlerini yürüten makamın adı ve görevleri;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(c) Adli belgelerin tebliği amacıyla yapılanların dışındaki taleplerde, ilgili olayların bir özeti;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(d) İstenen yardımın tanımı ve talepte bulunan Taraf Devletin uyulmasını istediği özel bir usulün açıklaması;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(e) Mümkün olduğu takdirde, ilgili herhangi bir kişinin kimliği, yeri ve uyruğu; ve	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(f) Delilin, bilginin veya işlemin hangi amaçla istendiği.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
16. Talepte bulunulan Taraf Devlet, talebin kendi içi hukukuna uygun olarak yerine getirilmesi için, gerekli gördüğünde, veya talebin yerine getirilmesine kolaylık sağlayabileceği durumlarda, ek bilgi talep edebilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
17. Bir talep, talepte bulunulan Taraf Devletin iç hukukuna göre ve bu hukuka aykırılık teşkil etmediği ölçüde ve mümkün olduğunca talepte belirtilen usullere uygun olarak yerine getirilecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
18. Mümkün olduğu ve iç hukukun temel ilkeleriyle uyumlu olduğu her durumda, bir kişi bir Taraf Devletin ülkesinde bulunduğu ve bu kişinin diğer Taraf Devletin adli makamları tarafından tanık veya uzman olarak dinlenmesi gerektiğinde, eğer söz konusu kişinin talepte bulunulan Taraf Devletin ülkesinde şahsen hazır bulunması mümkün veya arzulanan bir durum değilse, talepte bulunulan Taraf Devlet, diğerinin talebi üzerine, dinlemenin video konferansı ile yapılmasına izin verebilir. Taraf Devletler, dinlemenin talepte bulunan Taraf Devletin yargısal makamları tarafından yürütülmesine ve talepte bulunulan Taraf Devletin yargısal makamlarının katılmasına karar verebilirler.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
19. Talepte bulunan Taraf Devlet, talebe konu soruşturma, kovuşturma veya yargısal işlemler için talepte bulunulan Taraf Devlet tarafından verilen bilgiyi veya delili, talepte bulunulan Taraf Devletin önceden rızası olmaksızın, talepte belirtilen amaçlar dışında aktarmayacak veya kullanmayacaktır. Bu fıkradaki hiçbir hüküm, talepte bulunan Taraf Devleti sanığın lehine olan bilgi veya delili kendi yargı işlemleri sırasında açıklamaktan alıkoymayacaktır. Bu son durumda, talepte bulunan Taraf Devlet, açıklamadan önce, talepte	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü

bulunulan Taraf Devleti haberdar edecek ve talep halinde danışmada bulunacaktır. Eğer istisnai bir durumda önceden haber verme olanağı bulunmuyor ise, talepte bulunan Taraf Devlet, talepte bulunulan Taraf Devleti gecikmeksizin açıklama hakkında bilgilendirecektir.	
20. Talepte bulunan Taraf Devlet, talepte bulunulan Taraf Devletten, talebin yerine getirilmesi bakımından zorunlu olmadığı ölçüde, yapılan talebin ve içeriğinin gizli tutulmasını isteyebilir. Eğer talepte bulunulan Taraf Devlet gizlilik gerekliliğine uyamaz ise, talepte bulunan Taraf Devleti derhal bilgilendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
21. Karşılıklı adli yardım talebi:	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(a) Talep, bu maddenin hükümlerine uygun bir biçimde gerçekleştirilmez ise,	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(b) Talepte bulunulan Taraf Devlet, talebin yerine getirilmesinin, egemenliğine, güvenliğine, kamu düzenine veya diğer temel çıkarlarına zarar verebileceği kanaatinde ise,	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(c) Talepte bulunulan Taraf Devletin makamları, kendi yetkileri çerçevesinde soruşturma, kovuşturma veya yargı işlemleri veya davaya konu olması halinde, benzer herhangi bir suça ilişkin olarak talep edilen işlemin yerine getirilmesinde kendi Devletlerinin iç hukukuna göre men edilmiş ise;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(d) Talebin kabul edilmesi, talepte bulunan Taraf Devletin karşılıklı adli yardıma ilişkin yasal sistemine aykırı ise reddedilebilir.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
22. Taraf Devletler, karşılıklı adli yardım için yapılmış bir talebi sadece suçun mali konuları da içerdiği gerekçesiyle reddedemezler.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
23. Karşılıklı adli yardıma ilişkin herhangi bir ret için gerekçe gösterilecektir.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
24. Talepte bulunulan Taraf Devlet karşılıklı adli yardım talebini mümkün olan en kısa sürede yerine getirecek ve gerekçeleri tercihen talepte yer alacak şekilde talepte bulunan Taraf Devletçe belirtilen herhangi bir süreyi, mümkünse tam olarak göz önünde bulunduracaktır. Talepte bulunan Taraf Devlet, talebin yerine getirilmesindeki durum ve seyrine ilişkin bilgi için talepte bulunulan Taraf Devlete makul taleplerde bulunabilirler. Talepte bulunulan Taraf Devlet, talepte bulunan Taraf Devletin talebin yerine getirilmesindeki durum ve seyre ilişkin makul taleplerini yanıtlayacaktır. Talepte bulunan Taraf Devlet, istenen yardıma gerek kalmadığı takdirde, talepte bulunulan Taraf Devlete durumu derhal bildirecektir.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
25. Karşılıklı adli yardım, devam eden bir soruşturmayı, kovuşturmayı veya yargı işlemini olumsuz etkileyebileceği gerekçesiyle, talepte bulunulan Taraf Devletçe ertelenebilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
26. Bu maddenin 21. fıkrasına istinaden bir talebi reddetmeden veya bu maddenin 25. fıkrasına istinaden talebin yerine getirilmesini ertelemeden önce, talepte bulunulan Taraf Devlet, yardımı, gerekli gördüğü bazı kayıt ve koşullarla yerine getirip getirmemeyi	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü

değerlendirmek üzere talepte bulunan Taraf Devlete danışacaktır. Eğer talepte bulunan Taraf Devlet, bu şekildeki bir koşullu yardımı kabul ederse, bu koşullara uyacaktır.	
27. Bu maddenin 12. fıkrasının uygulanmasına hâle getirmeksizin, talepte bulunan Taraf Devletin isteği üzerine bir yargı sürecinde tanıklık etmeye veya talepte bulunan Taraf Devletin ülkesindeki bir soruşturmada, kovuşturmada veya adli takibatta yardıma rıza gösteren bir tanık, bilirkişi veya başka bir kişi, talepte bulunulan Taraf Devletin ülkesinden ayrılışından evvelki eylemleri, ihmalleri veya mahkumiyetleriyle ilgili olarak, talepte bulunan Taraf Devletin ülkesinde kovuşturulmayacak, gözaltına alınmayacak, cezalandırılmayacak veya şahsi hürriyeti bağlayıcı herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmayacaktır. Bu tür bir güvence, bu tanık, bilirkişi veya başka kişinin hazır bulunmasının adli makamlarca artık gerekli görülmediğinin resmen bildirildiği tarihten itibaren kesintisiz 15 gün veya Taraf Devletlerce kararlaştırılmış herhangi bir zaman dilimi zarfında ayrılma imkanına sahip olup da talepte bulunan Taraf Devletin ülkesinde kendi isteğiyle kaldığı veya bu ülkeyi terk ettikten sonra kendi isteğiyle geri döndüğü takdirde sona erecektir.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
28. Bir talep yerine getirilirken ortaya çıkan olağan masraflar, ilgili Taraf Devletlerce aksi kararlaştırılmadıkça, talepte bulunulan Taraf Devletçe karşılanacaktır. Eğer talebi yerine getirmek için önemli veya olağandışı masraflar gerekiyor veya gerekecekse, talebin hangi kayıt ve koşullarla yerine getirileceğini ve masrafların nasıl karşılanacağını belirlemek üzere, Taraf Devletler birbirleriyle danışmada bulunacaklardır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
29. Talepte bulunulan Taraf Devlet:	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(a) Talepte bulunan Taraf Devlete kendi iç hukukuna göre kamuya açık olan kendi elindeki resmi kayıt, belge veya bilgilerin örneklerini verecektir;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(b) Kendi takdiriyle, tamamen, kısmen veya uygun gördüğü koşullara tabi olarak kendi iç hukukuna göre kamuya açık olmayan resmi kayıt, belge ve bilgilerin örneklerini talepte bulunan Taraf Devlete verebilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
30. Taraf Devletler gerekli hallerde, bu madde hükümlerinin amaçlarına hizmet edecek, bunların uygulanmasını sağlayacak veya bu hükümleri güçlendirecek ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeler yapma olanaklarını değerlendireceklerdir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur; OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
Madde 47. Ceza yargılamasının nakli	
Taraf Devletler, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların kovuşturulması için ceza yargılaması işlemlerinin birbirlerine nakli olanağını, naklin adaletin tecellisi bakımından yararlı görüldüğü durumlarda, özellikle birden fazla yargı yetkisinin söz konusu olduğu hallerde, kovuşturmanın tek merkezde toplanması düşüncesiyle değerlendireceklerdir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur

Madde 48. Yasa uygulamada işbirliği	CoE Crim Conv Madde 25 ve 30 (kısmen)
1. Taraf Devletler, bu Sözleşmede belirtilen suçlarla mücadelede yasaların uygulanmasının etkinliğinin artırılması amacıyla, hukuki ve idari sistemlerine uygun olarak, birbirleriyle yakın işbirliği yapacaklardır. Taraf Devletler, özellikle:	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(a) İlgili Taraf Devletlerin uygun görmeleri halinde, diğer suçlarla bağlantıları dahil olmak üzere, bu Sözleşmede belirtilen suçlara ilişkin bilgilerin bütün yönleriyle çabuk ve güvenli değişimini kolaylaştırmak amacıyla yetkili makamlar, birimler ve servisler arasında iletişim kanallarını geliştirmek ve gerektiğinde tesis etmek;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(b) Bu sözleşmede belirtilen suçlara ilişkin soruşturmaları yürütmek üzere aşağıdaki hususlarda diğer devletlerle işbirliği yapmak:	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(i) Bu suçlara karıştığından şüphelenilen kişilerin faaliyetleri, nerede oldukları ve kimliği ile ilgili diğer kişilerin buldukları yerler;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(ii) Suç gelirlerinin veya bu suçların işlenmesinden elde edilen malvarlığının hareketi;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(iii) Bu suçların işlenmesinde kullanılan veya kullanılmasına teşebbüs edilen malvarlığı, teçhizat ve diğer araç-gereçlerin hareketi;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(c) Uygun hallerde, soruşturma ve analiz amacıyla gerekli madde ve parçaları temin etmek;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(d) Uygun hallerde, sahte kimlik, tahrif edilmiş, değiştirilmiş ya da sahte evrak ve suçların gizlenmesi amacıyla başvuru diğer yollar dahil olmak üzere, bu Sözleşmede belirtilen suçların işlenmesi için başvuru özel yol ve yöntemler hakkında diğer devletler ile bilgi değişiminde bulunmak;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(e) Yetkili makamlar, birimler ve servisler arasında etkin eşgüdümü kolaylaştırmak ve ilgili Taraf Devletler arasındaki ikili anlaşma ve düzenlemelere bağlı kalarak, irtibat görevlileri göndermek de dahil olmak üzere, personel ve diğer uzman değişimini geliştirmek;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(f) Bu Sözleşmede belirtilen suçların erken teşhisi amacıyla bilgi değişimi ve uygun biçimde alınan idari ve diğer tedbirlerin eşgüdümünü sağlamak hususlarında etkin önlemler alacaklardır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Bu Sözleşmenin uygulanması amacıyla Taraf Devletler, yasa uygulayıcı birimleri arasında doğrudan işbirliğine ilişkin ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeler yapmayı, bu tür anlaşma veya düzenlemeler mevcut ise bunları değiştirmeyi değerlendireceklerdir. İlgili Taraf Devletlerin arasında bu tür anlaşmalar veya düzenlemelerin mevcut olmaması durumunda Taraf Devletler, bu Sözleşmede belirtilen suçlar bakımından yasa uygulayıcı birimler arasında karşılıklı işbirliği için bu Sözleşmeyi temel olarak almayı değerlendireceklerdir. Taraf Devletler, uygun olan her durumda, yasa uygulayıcı birimleri arasındaki işbirliğini geliştirmek için uluslararası ve	Düzenleme zorunluluğu yoktur

bölgesel örgütler de dahil olmak üzere anlaşma ve düzenlemeleri tam olarak kullanacaklardır.	
3. Taraf Devletler, bu Sözleşmede belirtilen ve modern teknoloji kullanılarak işlenen suçlarla mücadele etmek için olanakları dahilinde işbirliği yapmaya çaba sarf edeceklerdir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 49. Ortak soruşturmalar	
Taraf Devletler, bir veya daha fazla Devlette soruşturma, kovuşturma veya yargılama konusu olan meselelere ilişkin olarak yetkili makamları vasıtasıyla ortak soruşturma mercileri oluşturmak amacıyla ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeler yapmayı değerlendireceklerdir. Bu tür anlaşma veya düzenlemelerin mevcut olmaması halinde, ortak soruşturmalar her olay için ayrı ayrı yapılacak anlaşmalarla da yürütülebilir. İlgili Taraf Devletler, topraklarında bu tür bir soruşturmanın yürütüldüğü Taraf Devletin egemenliğine bütünüyle saygı göstereceklerdir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 50. Özel soruşturma teknikleri	
1. Her Taraf Devlet, iç hukuk sisteminin temel ilkelerinin elverdiği ölçüde ve iç hukukunda belirtilen şartlara uygun olarak, yetkili makamlarının, kendi ülkesinde, kontrollü teslimatı ve uygun hallerde, elektronik veya diğer izleme biçimlerini ve gizli operasyonlar gibi diğer özel soruşturma tekniklerini uygun biçimde kullanmasına ve bu yöntemle elde edilen delillerin mahkemelerde kabul edilmesine izin vermek üzere, olanakları dahilinde, gerekli önlemleri alacaktır.	UNCAC 1. Döngü
2. Bu Sözleşmede belirtilen suçların soruşturması bakımından, Taraf Devletler, gerektiğinde, bu tür özel soruşturma tekniklerinin uluslararası işbirliği çerçevesinde kullanımı için uygun ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeler yapmaya teşvik olunur. Bu tür anlaşma veya düzenlemeler devletlerin egemen eşitliği ilkesine bütünüyle uyularak yapılıp uygulanacak ve bu anlaşmalar veya düzenlemelerin hükümlerine kesinlikle uyularak yürütülecektir	UNCAC 1. Döngü
3. Bu maddenin 2. fıkrasında öngörülen türde bir anlaşma veya düzenlemenin mevcut olmaması halinde, bu tür soruşturma tekniklerinin uluslararası çerçevede kullanımına yönelik kararlar her olay için ayrı ayrı alınacak ve gerektiğinde, bu kararlarda, yargı yetkisinin ilgili Taraf Devletlerce kullanılmasına ilişkin mali düzenlemeler ve anlaşmalar da göz önünde tutulabilecektir.	UNCAC 1. Döngü
4. Kontrollü teslimatın uluslararası düzeyde uygulanmasına yönelik kararlar, ilgili Taraf Devletlerin rızasıyla, mal ve fonların durdurulması ve dokunulmaksızın sevkiyata devam etmesine ya da kaldırılmasına yahut tamamen veya kısmen değiştirilmesine izin verilmesi gibi teknikleri içerebilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur

e. Bölüm V Varlıkların geri alınması

Madde 51. Genel hüküm	
Bu bölüm kapsamında varlıkların getirisi, bu sözleşmenin temel bir ilkesidir ve taraf devletler bu doğrultuda birbirlerine en geniş ölçüde işbirliği ve yardımda bulunmalıdırlar.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 52. Suç gelirlerinin transferinin önlenmesi ve tespit edilmesi	
1. Bu Sözleşmenin 14. maddesi saklı kalmak kaydıyla, her Taraf Devlet, yetki alanı dahilindeki mali kuruluşların, müşterilerin kimliklerini doğrulamasını, yüksek meblağlı hesaplara yatırılan fonların maliklerinin kimliklerini belirlemek üzere makul teşebbüslerde bulunmasını ve önemli kamu görevlerini icra edenler, aileleri ya da yakınları tarafından yahut bunlar adına açılmak istenen ya da açılan hesaplar üzerinde yoğun bir inceleme yapmasını zorunlu kılmak amacıyla, iç hukukuna uygun biçimde gerekli önlemleri alacaktır. Bu tür yoğun incelemeler, yetkili makamlara rapor etmek amacıyla, şüpheli işlemleri tespit etmek üzere makul biçimde planlanacak ve mali kuruluşları, meşru müşterileri ile iş yapmaktan caydıracak ya da iş yapmayı yasaklayacak biçimde yorumlanmayacaktır.	GRECO 2. Tur; FATF
2. Her Taraf Devlet, bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen önlemlerin uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla, iç hukukuna uygun olarak ve karapara aklamaya karşı ilgili bölgesel, bölgelerarası ve çok taraflı örgütlerin girişimlerinden hareketle:	GRECO 2. Tur; FATF
(a) Yetki alanı dahilindeki mali kuruluşlar tarafından, hesapları üzerinde yoğun incelemeler yapılması beklenecek gerçek ya da tüzel kişi tipleri, özel dikkat gösterilecek hesap ve işlem tipleri ve bu tür hesaplara ilişkin uygun hesap açma, işletme ve kayıt tutma önlemleri hakkında rehberler yayınlayacak; ve	GRECO 2. Tur; FATF
(b) Gerekli hallerde, diğer bir Taraf Devletin talebi üzerine ya da kendiliğinden, yetki alanı dahilindeki mali kuruluşlara, bu kuruluşlar tarafından belirlenebilecek kişilere ek olarak, söz konusu kuruluşlar tarafından hesapları yoğun incelemeye tabi tutulabilecek belirli gerçek ya da tüzel kişilerin kimliklerini bildirecektir.	GRECO 2. Tur; FATF
3. Bu maddenin 2 (a) bendi bağlamında her Taraf Devlet, mali kuruluşlarının, uygun bir zaman süresince, bu maddenin 1. fıkrasında bahsedilen kişilere ait olanlar dahil olmak üzere hesap ve işlemler hakkında, asgari olarak müşterinin ve mümkünse maliğin kimliklerine ilişkin bilgi içerecek biçimde yeterli kayıtları tutmasını sağlayacak önlemleri alacaktır.	GRECO 2. Tur; FATF
4. Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların gelirlerinin transferini önlemek ve tespit etmek amacıyla her Taraf Devlet, düzenleyici ve denetim birimlerinin yardımı ile, fiziksel varlığı bulunmayan ve denetim altındaki bir mali gruba bağlı olmayan bankaların kurulmasını önlemek için uygun ve etkili	GRECO 2. Tur; FATF

<p>önlemleri alacaktır. Bunun ötesinde, Taraf Devletler, mali kuruluşlarını, bu tür kuruluşlarla muhabir bankacılık ilişkisine girmeyi ya da bu ilişkiyi sürdürmeyi reddetmeye ve hesaplarının, fiziksel varlığı bulunmayan ve denetim altındaki bir mali gruba bağlı olmayan bankalar tarafından kullanılmasına izin veren yabancı mali kuruluşlarla ilişki kurulmasına karşı çıkmaya icbar etmeyi değerlendirebilir.</p>	
<p>5. Her Taraf Devlet, iç hukukuna uygun olarak, belli kamu görevlileri için etkili mali bildirim sistemleri kurmayı değerlendirecek ve ihlal halleri için uygun yaptırımlar öngörecektir. Her Taraf Devlet, aynı zamanda, gerektiğinde soruşturmak, dava açmak ve bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların gelirlerini geri almak amacıyla, yetkili makamlarının, bu bilgiyi diğer Taraf Devletlerdeki yetkili makamlarla paylaşmasına izin vermek üzere gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir.</p>	GRECO 2. Tur; FATF
<p>6. Her Taraf Devlet, iç hukukuna uygun olarak, yabancı bir ülkedeki bir mali hesapta menfaati, imzası ya da diğer bir yetkisi bulunan belli kamu görevlilerinin, bu ilişkiyi uygun makamlara rapor etmesini ve bu hesaplara ait gerekli kayıtları muhafaza etmesini zorunlu kılmak için gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir. Bu önlemler, aynı zamanda, ihlal halleri için uygun yaptırımlar içerecektir.</p>	GRECO 2. Tur; FATF
<p>Madde 53. Malvarlığının doğrudan geri alınmasına yönelik önlemler</p>	CoE Crim Conv Madde 23 (kısmen)
<p>Her Taraf Devlet, iç hukukuna uygun olarak:</p>	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
<p>(a) Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen bir suçun işlenmesi suretiyle elde edilen malvarlığı üzerindeki mülkiyet ya da diğer bir hak iddiasını ispat edebilmek için diğer Taraf Devletlerin, kendi mahkemelerinde hukuk davası açabilmelerini;</p>	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
<p>(b) Mahkemelerinin, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçları işleyenlerin, bu suçlardan zarar gören diğer Taraf Devlete tazminat ödemesine hükmedebilmesini; ve</p>	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
<p>(c) Mahkemelerinin ya da yetkili makamlarının, müsadereye ilişkin karar verirken, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen bir suçun işlenmesi suretiyle elde edilen malvarlığı üzerindeki diğer bir Taraf Devletin mülkiyet iddiasını kabul edebilmesi için gerekli önlemleri alacaktır.</p>	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
<p>Madde 54. Müsadere hususunda uluslararası işbirliği yoluyla malvarlığının geri alınması için mekanizmalar</p>	
<p>1. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen bir suçun işlenmesi yoluyla kazanılan ya da bu suçta kullanılan malvarlığına ilişkin olarak bu</p>	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü

Sözleşmenin 55. maddesi uyarınca karşılıklı adli yardım sağlamak üzere, iç hukukuna uygun olarak:	
(a) Yetkili makamlarının, bir başka Taraf Devletin mahkemesi tarafından verilmiş bir müsadere kararını infaz etmesine izin vermek üzere gerekli önlemleri alacaktır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(b) Yargı yetkilileri bulunduğu, yetkili makamlarının, karapara aklama suçu veya yargı yetkisi dahilinde olabilecek benzer bir suça ilişkin bir hüküm çerçevesinde veya iç hukukunun cevaz verdiği diğer usuller uyarınca, yabancı menşeli bu malvarlığına ilişkin müsadere emrini vermelerine izin vermek üzere gerekli önlemleri alacaktır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(c) Ölüm, firar ya da gaiplik nedenleriyle failin aleyhine dava açılmadığı hallerde veya diğer uygun hallerde cezai mahkumiyet kararı olmaksızın, bu malvarlığının müsadere sine cevaz verecek gerekli önlemleri almayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmenin 55. maddesinin 2. fıkrası uyarınca yapılan adli yardımlaşma talebini yerine getirmek üzere, kendi iç hukukuna uygun olarak:	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(a) Talep eden Taraf Devletin yetkili makamları veya mahkemeleri tarafından verilmiş olan dondurma veya el koyma kararı üzerine, talep eden Taraf Devlet, talepte bulunulan Taraf Devlete, bu yönde hareket etmek için yeterli nedenlerin bulunduğu ve bu malların nihayetinde bu maddenin 1 (a) bendinde öngörülen amaçlar doğrultusunda bir müsadere kararına tabi olacağına inanmasını sağlayacak makul bir gerekçe göstermesi halinde, ilgili makamlarına, malvarlığını dondurma veya el koyma izni vermek için gerekli önlemleri alacak;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(b) Talepte bulunulan Taraf Devletin, bu yönde hareket etmek için yeterli nedenlerin bulunduğu ve bu malların nihayetinde bu maddenin 1 (a) bendinde öngörülen amaçlar doğrultusunda bir müsadere kararına tabi olacağına inanmasını sağlayacak makul bir gerekçe sağlayan bir talep üzerine, yetkili makamlarına, malvarlığını dondurma veya el koyma izni vermek için gerekli önlemleri alacak; ve	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(c) Yetkili makamlarına, bu tür malvarlığının edinilmesi ile ilgili bir yabancı tutuklama ya da suç isnadı gibi nedenlerle, müsadere amacıyla malvarlığını muhafaza etmek için izin vermek üzere ilave önlemleri almayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 55. Müsadere amacıyla uluslararası işbirliği	
1. Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen bir suç üzerinde yargı yetkisi bulunan diğer bir Taraf Devletten, bu Sözleşmenin 31. maddesinin 1. fıkrasında bahsedilen ve ülkesinde bulunan suç gelirleri, malvarlığı, teçhizat ve diğer araç-gereçlerin müsadere için talep alan bir Taraf Devlet, iç hukuk sistemi dahilinde mümkün olan en geniş ölçüde:	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(a) Bu talebi, bir müsadere kararının verilmesi ve böyle bir kararın verilmesi durumunda infazı amacıyla, kendi yetkili makamlarına ileticek; ya da,	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü

<p>(b) Bu Sözleşmenin 31. maddesinin 1. fıkrası ve 54. maddesinin 1 (a) bendine uygun olarak talepte bulunan Taraf Devletin ülkesindeki bir mahkeme tarafından verilen müsadere kararını, 31. maddenin 1. fıkrasında sözü edilen ve kendi ülkesinde bulunan suç geliri, malvarlığı, teçhizat veya diğer araç-gereçler ile bağlantılı olduğu ölçüde, talep çerçevesinde infaz edilmek üzere, yetkili makamlarına iletacaktır.</p>	<p>OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü</p>
<p>2. Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen bir suç üzerinde yargı yetkisi bulunan diğer bir Taraf Devletin talebi üzerine, gerek talepte bulunan Taraf Devlet, gerekse bu maddenin 1. fıkrası çerçevesinde yapılan talep uyarınca talep edilen Taraf Devlet tarafından verilecek karar gereğince müsadere yapılması amacıyla, talep edilen Taraf Devlet, bu Sözleşmenin 31. maddesinin 1. fıkrasında belirtilen suç gelirleri, malvarlığı, teçhizat veya diğer araç-gereçlerin tespiti, izlenmesi ve dondurulması veya el konulması için önlemler alacaktır.</p>	<p>OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü</p>
<p>3. Bu Sözleşmenin 46. maddesinin hükümleri, uyarılmak suretiyle bu maddeye de uygulanır. 46. maddenin 15. fıkrasında belirtilen hususlara ek olarak, bu maddeye istinaden yapılan talepler aşağıdakileri de içerecektir:</p>	<p>OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü</p>
<p>(a) Bu maddenin 1 (a) bendi ile ilgili bir talep olması durumunda, talepte bulunulan Taraf Devletin kendi iç hukukuna uygun olarak müsadere kararı almasına imkan sağlayacak şekilde, mümkün olduğu ölçüde bulunduğu yer ve gerektiğinde tahmini değeri de dahil olmak üzere, müsadere edilecek olan malvarlığının bir tanımı ve talepte bulunulan Taraf Devletin dayandığı vaka beyanı;</p>	<p>OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü</p>
<p>(b) Bu maddenin 1 (b) fıkrası çerçevesinde bir talep olması durumunda, talepte bulunan Taraf Devletin çıkardığı ve talebe esas olan müsadere kararının yasal olarak geçerli bir kopyası, bir vaka beyanı ve kararın hangi ölçüde yerine getirilmesinin istendiğine ilişkin bilgi, iyi niyetli üçüncü kişilere yeterli bildirimde bulunmak ve işlemlerin hukuka uygun olmasını sağlamak amacıyla talep eden Taraf Devlet tarafından alınan önlemleri belirten bir beyan ve müsadere kararının nihai olduğuna ilişkin bir beyan;</p>	<p>OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü</p>
<p>(c) Bu maddenin 2. fıkrası çerçevesinde bir talep olması durumunda, talepte bulunan Taraf Devletin dayandığı bir vaka beyanı, talep edilen işlemlerin tanımı ve mevcut ise talebe esas kararın yasal olarak geçerli bir örneği.</p>	<p>OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü</p>
<p>4. Bu maddenin 1. ve 2. fıkralarında yer alan karar ve işlemler, talepte bulunulan Taraf Devlet tarafından, kendi iç hukuk hükümlerine ve usul kurallarına veya talepte bulunan Taraf Devletin ilişkilerinde bağlı olduğu herhangi bir ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeye uygun ve tabi olarak yerine getirilecektir.</p>	<p>Düzenleme zorunluluğu yoktur</p>
<p>5. Her Taraf Devlet, bu maddeye işlerlik sağlayan kendi yasa ve düzenlemelerinin ve bu yasa ve düzenlemelerde sonradan yapılacak değişikliklerin birer</p>	<p>Düzenleme zorunluluğu yoktur</p>

örneğini veya bunların bir tanımını Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine iletacaktır.	
6. Eğer bir Taraf Devlet bu maddenin 1. ve 2. fıkralarında belirtilen önlemlerin alınmasını, ilgili bir antlaşmanın mevcudiyeti şartına bağlamışsa, o Taraf Devlet bu Sözleşmeyi gerekli ve yeterli bir antlaşma zemini olarak kabul edecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
7. Talep edilen Taraf Devlet süresinde ve yeterli delil elde etmez ya da malvarlığının değeri çok az ise, bu madde çerçevesindeki işbirliği reddedilebilir ya da geçici önlemler kaldırılabilir.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
8. Bu madde gereğince alınmış olan herhangi bir geçici önlem kaldırılmadan evvel, talep edilen Taraf Devlet, mümkün olduğunda, talep eden Taraf Devlete önlemin sürdürülmesi lehine gerekçelerini sunması için bir şans tanıyacaktır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
9. Bu maddenin hükümleri iyi niyetli üçüncü kişilerin haklarına hâlel getirecek biçimde yorumlanmayacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 56. Özel işbirliği	
İç hukuku saklı kalmak kaydıyla, her Taraf Devlet, bilgi göndermenin alıcı Taraf Devletin soruşturma, kovuşturma ve yargısal işlemleri başlatmasına ya da yürütmesine yardımcı olacağını ya da o Taraf Devleti Sözleşmenin bu bölümü çerçevesinde bir talepte bulunmaya yönelteceğini değerlendirmesi halinde, kendi yürüttüğü soruşturma, kovuşturma ve yargısal işlemlere hâlel gelmeksizin, diğer Taraf Devlete, daha önce bir talebi olmaksızın, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların gelirleri hakkında bilgi gönderebilmek için önlem almaya çaba gösterecektir.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
Madde 57. Malvarlığının iadesi ve kullanımı	
1. Bir Taraf Devlet tarafından, bu Sözleşmenin 31. ya da 55. maddesine dayanarak müsadere edilmiş malvarlığının tasarrufu, bu maddenin 3. fıkrası gereğince önceki yasal maliklerine iade edilmesi dahil olmak üzere, bu Sözleşmenin hükümlerine ve bu Taraf Devletin iç hukukuna tabi olacaktır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
2. Her Taraf Devlet, diğer bir Taraf Devletin bu Sözleşmeye uygun bir talebi üzerine, iyi niyetli üçüncü kişilerin haklarını gözetmek suretiyle, yetkili makamlarının müsadere edilen malvarlığını iade edebilmeleri için, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, gerekli yasal ve diğer önlemleri alacaktır.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
3. Talep edilen Taraf Devlet, bu Sözleşmenin 46. ve 55. maddelerine ve bu maddenin 1. ve 2. fıkralarına uygun olarak:	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(a) Bu Sözleşmenin 17. ve 23. maddelerinde bahsedildiği üzere, kamu fonlarının zimmete geçirilmesi ya da zimmete geçirilen kamu fonlarının aklanması hallerinde, 55. maddeye uygun biçimde ve talep eden Taraf Devletteki nihai bir hükme dayanmak suretiyle müsadere yapılmışsa, ki talep edilen Taraf Devlet müsadereye esas teşkil eden hükmün nihai olması şartından feragat edebilir, müsadere edilen malvarlığını	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü

talep eden Taraf Devlete iade edecektir;	
(b) Bu Sözleşmede öngörülen diğer herhangi bir suç gelirine ilişkin olarak, 55. maddeye uygun biçimde ve talep eden Taraf Devletteki nihai bir hükme dayanmak suretiyle müsadere yapılmışsa, ki talep edilen Taraf Devlet müsadereye esas teşkil eden hükmün nihai olması şartından sarfınazar edebilir, talep eden Taraf Devletin, müsadere edilen malvarlığına ilişkin önceki mülkiyet hakkını talep edilen Taraf Devlete makul biçimde kanıtlaması ya da talep edilen Taraf Devletin, müsadere edilen malvarlığını iade etmek üzere talep eden Taraf Devletteki zararı kabul etmesi halinde, müsadere edilen malvarlığını talep eden Taraf Devlete iade edecektir;	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
(c) Diğer bütün hallerde, müsadere edilen malvarlığını talep eden Taraf Devlete iade etmeyi, bu malvarlığını önceki yasal maliklerine iade etmeyi ya da suç mağdurlarını tazmin etmeyi öncelikli değerlendirecektir.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
4. Uygun hallerde, diğer Taraf Devletler aksini kararlaştırmadıkça, talep edilen Taraf Devlet, müsadere edilen malvarlığının bu madde gereğince iade ya da tasarruf edilmesine neden olan soruşturma, kovuşturma ya da yargısal işlemlerden kaynaklanan makul masrafları mahsup edebilir.	OECD Aşama 1 ve FATF'de yalnızca kısmen/genel olarak yer almaktadır; UNCAC 1. Döngü
5. Uygun hallerde, Taraf Devletler, müsadere edilen malvarlığının nihai tasarrufu amacıyla, her olay için ayrı ayrı anlaşmalar ya da karşılıklı kabul edilebilir düzenlemeler yapmayı da özel olarak değerlendirebilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 58. Mali istihbarat birimi	
Taraf Devletler, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların gelirlerinin transfer edilmesinin önlenmesi, bununla mücadele edilmesi ve bu gelirlerin geri alınmasına yönelik yol ve yöntemlerin teşvik edilmesi amacıyla birbirleriyle işbirliği yapacak ve bu maksatla, şüpheli mali işlem raporlarını almak, analiz etmek ve yetkili makamlara iletmekten sorumlu bir mali istihbarat birimi kurmayı değerlendirecektir.	OECD Aşama 1, FATF; UNCAC 1. Döngü
Madde 59. İkili ve çok taraflı anlaşma ve düzenlemeler	
Taraf Devletler, Sözleşmenin bu bölümü uyarınca yürütülen uluslararası işbirliğinin etkinliğini artırmak amacıyla ikili ya da çok taraflı anlaşma veya düzenleme yapmayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur

f. Bölüm VI Teknik yardım ve bilgi değişimi

Madde 60. Eğitim ve teknik yardım	
1. Her Taraf Devlet, gerekli olduğu ölçüde, yolsuzluğun önlenmesi ve yolsuzlukla mücadeleden sorumlu personeli için bilimsel eğitim programları başlatacak, yürütecek ve geliştirecektir. Bu eğitim programları, diğerlerinin yanında, aşağıdaki konuları içerebilir:	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(a) Delil toplama ve soruşturma yöntemlerinin kullanımı dahil olmak üzere, yolsuzluğun önlenmesi, tespit edilmesi, soruşturulması, cezalandırılması ve kontrol edilmesine yönelik etkili önlemler;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(b) Stratejik yolsuzlukla mücadele politikasının	Düzenleme zorunluluğu yoktur

geliştirilmesi ve planlanmasında kapasite oluşturulması;	
(c) Sözleşmenin şartlarına uygun biçimde karşılıklı adli yardım taleplerinin hazırlanması konusunda yetkili makamların eğitilmesi;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(d) Kuruluşların, kamu alımları dahil olmak üzere kamu hizmet yönetimi ve kamu maliyesi yönetiminin ve özel sektörün değerlendirilmesi ve güçlendirilmesi;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(e) Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların gelirlerinin transfer edilmesinin önlenmesi, bununla mücadele edilmesi ve bu gelirlerin geri alınması;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(f) Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların gelirlerinin tespit edilmesi ve dondurulması;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(g) Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların gelirlerinin hareketinin ve bu gelirlerin transfer edilmesi, gizlenmesi ve tebdilinde kullanılan yöntemlerin izlenmesi;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(h) Bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların gelirlerinin iade edilmesini kolaylaştırmak için uygun ve etkili yasal ve idari mekanizma ve yöntemler;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(i) Yargı makamları ile işbirliği yapan mağdur ve tanıkların korunmasında kullanılan yöntemler; ve	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(j) Ulusal ve uluslararası düzenlemeler ile lisan eğitimi.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Taraf Devletler, kapasitelerine uygun olarak, özellikle kalkınmakta olan ülkelerin yararına, bunların yolsuzlukla mücadele plan ve programlarına yönelik olarak, maddi destek ile bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen alanlardaki eğitim dahil olmak üzere, birbirine en geniş biçimde teknik yardım; ayrıca, iade ve karşılıklı adli yardım alanlarında Taraf Devletler arasında işbirliğini kolaylaştıracak eğitim, yardım ve gerekli deneyim ile uzmanlık bilgisinin karşılıklı değişimini sağlamayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
3. Taraf Devletler, gerekli olduğu ölçüde, uluslararası ve bölgesel örgütlerdeki ve ilgili ikili ve çok taraflı anlaşma ve düzenlemeler çerçevesindeki operasyonel ve eğitim faaliyetlerini en üst düzeye çıkarma çabalarını artıracaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
4. Taraf Devletler, yetkili makamlar ve toplum katılımıyla, yolsuzlukla mücadele strateji ve eylem planlarını geliştirmek üzere, talep halinde, yolsuzluğun ilgili ülkelerdeki çeşitleri, nedenleri, etkileri ve maliyetine ilişkin değerlendirme, çalışma ve araştırmaları yürütmeye birbirine yardım etmeyi değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
5. Taraf Devletler, bu Sözleşmeye uygun olarak ihdas edilen suçların gelirlerinin geri alınmasını kolaylaştırmak üzere, bu amaca ulaşılmasına yardımcı olabilecek uzmanların isimlerini birbirine bildirmek suretiyle işbirliği yapabilirler.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
6. Taraf Devletler, işbirliği ve teknik yardımı teşvik etmek ve kalkınmakta olan ülkeler ile ekonomileri geçiş	Düzenleme zorunluluğu yoktur

sürecinde olan ülkelerin özel problemleri ve gereksinimleri dahil olmak üzere, müşterek problemlerin tartışılmasını sağlamak üzere alt bölgesel, bölgesel ve uluslararası konferans ve seminerlerden istifade etmeyi değerlendirecektir.	
7. Taraf Devletler, kalkınmakta olan ülkeler ile ekonomileri geçiş sürecinde olan ülkelerin bu Sözleşmeyi uygulama çabalarına, teknik yardım program ve projeleri aracılığı ile mali katkıda bulunmak amacıyla gönüllü mekanizmalar kurmayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
8. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmenin uygulanmasına yönelik olarak kalkınmakta olan ülkelerdeki program ve projeleri Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Maddeler ve Suç Ofisi aracılığıyla desteklemek üzere, Ofise gönüllü katkılarda bulunmayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 61. Yolsuzluğa ilişkin bilgilerin toplanması, değişimi ve analizi	
1. Her Taraf Devlet, uzmanlarla danışma halinde, yolsuzluk suçlarının işlendiği hallerin yanı sıra, ülkesindeki yolsuzluk eğilimlerini analiz etmeyi değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Taraf Devletler, yolsuzlukla mücadele ve yolsuzluğun önlenmesine yönelik en iyi uygulamalar hakkındaki bilginin yanı sıra, mümkün olduğu ölçüde ortak tanımlar, standartlar ve metodolojilerin geliştirilmesi amacıyla, yolsuzluk ve bilgiye ilişkin istatistik ve analitik uzmanlığı geliştirmeyi ve bunları birbirleriyle ve uluslararası ve bölgesel örgütler vasıtasıyla paylaşmayı değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
3. Her Taraf Devlet yolsuzlukla mücadele politikalarını ve asli önlemlerini izlemeyi ve bunların etkinlik ve verimliliğini ölçmeyi değerlendirecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 62. Diğer önlemler: Sözleşmenin ekonomik kalkınma ve teknik yardım aracılığıyla uygulanması	
1. Taraf Devletler, yolsuzluğun genel olarak toplum ve özellikle sürdürülebilir kalkınma üzerindeki olumsuz etkilerini göz önüne alarak, bu Sözleşmenin en uygun biçimde uygulanmasına olanak tanıyan önlemleri uluslararası işbirliği yoluyla, mümkün olan en geniş biçimde alacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Taraf Devletler, mümkün olduğu ölçüde ve uluslararası ve bölgesel örgütlerin yanı sıra birbirleriyle işbirliği içinde, aşağıdaki hususlar için somut çaba göstereceklerdir:	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(a) Kalkınmakta olan ülkelerin yolsuzluğu önleme ve yolsuzlukla mücadele etme kapasitelerini güçlendirmek maksadıyla, bu ülkelerle değişik seviyelerdeki işbirliğini artırmak;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(b) Kalkınmakta olan ülkelerin etkin bir biçimde yolsuzluğu önlemek ve yolsuzlukla mücadele etmek için gösterdikleri çabaları desteklemek ve bu Sözleşmeyi başarılı bir biçimde uygulamalarına yardım etmek için mali ve maddi yardımı arttırmak;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(c) Kalkınmakta olan ve ekonomileri geçiş sürecinde olan ülkelere, bu Sözleşmenin uygulanması için duydukları ihtiyaçlarını karşılamaya yardımcı olmak	Düzenleme zorunluluğu yoktur

<p> için teknik yardım sağlamak. Bu maksatla, Taraf Devletler, Birleşmiş Milletlerin bir fon mekanizmasında özel olarak bu amaçla belirlenen bir hesaba yeterli ve düzenli olarak gönüllü katkılarda bulunmaya çaba gösterecektir. Taraf Devletler, ayrıca, iç hukuklarına ve bu Sözleşmenin hükümlerine uygun olarak, bu Sözleşme hükümleri uyarınca müsadere edilmiş suç gelirlerinin veya malvarlığının parasal bir yüzdesini yahut bu paraya tekabül eden meblağı, söz konusu hesaba bağışlamayı özel olarak değerlendirebilirler;</p>	
<p>(d) Diğer Taraf Devletleri ve mali kuruluşları, özellikle bu Sözleşmenin amaçlarına ulaşmalarına yardım edebilmek için kalkınmakta olan ülkelere daha fazla eğitim programları ve modern teçhizat sağlamaya suretiyle, gerektiğinde, bu maddeye uygun olarak yürütülen çabalara katılmaya teşvik ve ikna etmek.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>3. Bu önlemler, mümkün olduğu ölçüde, mevcut dış yardım taahhütlerine veya ikili, bölgesel veya uluslararası düzeydeki diğer mali işbirliği düzenlemelerine halel getirmeyecektir.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>4. Taraf Devletler, bu Sözleşmede öngörülen uluslararası işbirliği yöntemlerinin etkili olabilmesi ve yolsuzluğun önlenmesi, tespiti ve kontrol edilmesi için gerekli olan mali düzenlemeleri dikkate almak suretiyle, maddi ve lojistik yardım konusunda ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeler yapabilirler.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur

g. Bölüm VII Uygulama mekanizmaları

<p>Madde 63. Sözleşmeye taraf devletlerin konferansı</p>	
<p>1. Taraf Devletlerin bu Sözleşmedeki hedeflere ulaşabilmeleri için kapasitelerini ve aralarındaki işbirliğini artırmak, bu Sözleşmenin uygulanmasını teşvik etmek ve gözden geçirmek için, bu Sözleşmeye Taraf Devletler Konferansı kurulur.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>2. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Taraf Devletler Konferansını, bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesini müteakip en geç bir yıl içinde toplayacaktır. Daha sonra, Taraf Devletler Konferansının olağan toplantıları Konferans tarafından kabul edilen usul kurallarına uygun olarak yapılacaktır.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>3. Taraf Devletler Konferansı, usul kurallarını, gözlemcilerin kabulü ve katılımına ilişkin kurallar da dahil olmak üzere, bu maddede öngörülen faaliyetlerin yürütülmesine yönelik kuralları ve bu faaliyetlerin yerine getirilmesinde ortaya çıkan masrafların ödenmesine ilişkin kuralları belirleyecektir.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>4. Taraf Devletler Konferansı, bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen hedeflere ulaşmak için, aşağıdakiler dahil olmak üzere faaliyetler ve çalışma usul ve yöntemleri üzerinde mutabakat sağlayacaktır:</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>(a) Gönüllü katkılarda bulunmanın teşvik edilmesi</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur

dahil olmak üzere, Taraf Devletlerin, bu Sözleşmenin 60. ve 62. maddeleri ile II. ile V. bölümleri arasındaki bölümlerde yer alan faaliyetlerin kolaylaştırılması;	
(b) Diğerlerinin yanında, bu maddede bahsedildiği üzere gerekli bilgilerin yayınlanması suretiyle, Taraf Devletler arasında, yolsuzluk model ve eğilimleri, yolsuzluğun önlenmesi ve yolsuzlukla mücadelede başarılı uygulamalar ve suç gelirlerinin iadesine ilişkin bilgi değişiminin kolaylaştırılması;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(c) İlgili uluslararası ve bölgesel örgüt ve mekanizmalar ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapılması;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(d) İş yükünün gereksiz yere artmasını önlemek amacıyla, diğer uluslararası ve bölgesel mekanizmalar tarafından yolsuzluğun önlenmesi ve yolsuzlukla mücadele çerçevesinde elde edilen gerekli bilgilerden uygun biçimde istifade edilmesi;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(e) Bu Sözleşmenin Taraf Devletler tarafından uygulanmasının periyodik olarak gözden geçirilmesi;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(f) Bu Sözleşmenin ve uygulanmasının geliştirilmesi için önerilerde bulunulması;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(g) Taraf Devletlerin, bu Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin teknik yardım ihtiyaçlarına önem verilmesi ve bu bağlamda, gerekli görülebilecek önerilerde bulunulması.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
5. Bu maddenin 4. fıkrasının amaçları bakımından, Taraf Devletler Konferansı, bu Sözleşmenin uygulanmasında alınan önlemlere ve karşılaşılan güçlüklerle ilişkin gerekli bilgileri, Taraflarca temin edilen bilgiler ve kendisi tarafından tesis edilebilecek ek gözden geçirme mekanizmaları vasıtasıyla elde edecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
6. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmeyi uygulamak için alınan yasal ve idari önlemlerin yanı sıra, plan, program ve uygulamaları hakkındaki bilgileri Taraf Devletler Konferansına, Konferans tarafından talep edildiği şekilde temin edecektir. Taraf Devletler Konferansı, diğerlerinin yanında, Taraf Devletler ve yetkili uluslararası kuruluşlarca temin edilenler dahil olmak üzere bilgilerin alınması ve muameleye tabi tutulmasının en etkili yöntemini araştıracaktır. Taraf Devletler Konferansınca kabul edilecek usule uygun olarak tanınan ilgili sivil toplum örgütlerinin temin ettiği veriler de ayrıca değerlendirilebilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
7. Bu maddenin 4. ve 6. fıkraları uyarınca, Taraf Devletler Konferansı, gerekli görürse, Sözleşmenin etkili biçimde uygulanmasına yardımcı olmak üzere uygun bir mekanizma ya da birim kuracaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 64. Sekretarya	
1. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, bu Sözleşmeye Taraf Devletler Konferansına gereken sekretarya hizmetlerini sağlayacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Sekretarya:	Düzenleme zorunluluğu yoktur

(a) Taraf Devletler Konferansına, bu Sözleşmenin 63. maddesinde öngörülen faaliyetleri yürütmelerinde yardım edecek ve Taraf Devletler Konferansının oturumları için gereken düzenlemeleri ve hizmetleri sağlayacak;	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(b) Talep üzerine, Taraf Devletlere, bu Sözleşmenin 63. maddesinin 5. ve 6. fıkralarında öngörüldüğü üzere, Taraf Devletler Konferansına bilgi temin etmelerinde yardım edecek; ve	Düzenleme zorunluluğu yoktur
(c) İlgili uluslararası ve bölgesel kuruluşların sekretaryaları ile gerekli eşgüdümü sağlayacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur

h. Bölüm VIII Nihai hükümler

Madde 65. Sözleşmenin uygulanması	
1. Her Taraf Devlet, yasal ve idari önlemler dahil, iç hukukunun temel ilkelerine uygun olarak, bu Sözleşmedeki yükümlülüklerinin yerine getirilmesini sağlamak için gereken önlemleri alacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. Her Taraf Devlet, yolsuzlukla mücadele ve yolsuzluğun önlenmesi için bu Sözleşme ile sağlananlardan daha sıkı ve ağır önlemleri alabilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 66. Uyuşmazlıkların çözümü	
1. Taraf Devletler, bu Sözleşmenin yorumlanmasına veya uygulanmasına ilişkin uyuşmazlıkları müzakere yoluyla çözmek için çaba gösterecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
2. İki veya daha fazla devlet arasında, bu Sözleşmenin yorumlanmasına veya uygulanmasına ilişkin olarak makul bir süre içerisinde müzakere yoluyla çözülemeyen herhangi bir uyuşmazlık, bu Taraf Devletlerden birinin talebi üzerine, tahkime havale edilecektir. Eğer tahkim talebinin yapıldığı tarihten 6 ay sonra, Taraf Devletler, tahkimin oluşturulmasına ilişkin bir mutabakat sağlayamazlarsa, bu Taraf Devletlerden herhangi biri uyuşmazlığı, Divan'ın statüsüne uygun bir taleple, Uluslararası Adalet Divanı'na götürebilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
3. Her Taraf Devlet, bu Sözleşmeye ilişkin imzalama, onaylama, kabul ya da uygun bulma yahut katılım sırasında, kendisini bu maddenin 2. fıkrası ile bağlı saymadığını bildirebilir. Bu maddenin 2. fıkrası, bu tür bir çekince koymuş herhangi bir Taraf Devlete karşı, diğer Taraf Devletleri bağlamaz.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
4. Bu maddenin 3. fıkrası uyarınca çekince koymuş herhangi bir Taraf Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne bildirmek suretiyle, herhangi bir zamanda bu çekinciyi kaldırabilir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 67. İmza, onay, kabul, uygun bulma ve katılım	Düzenleme zorunluluğu yoktur
1. Bu Sözleşme, 9-11 Aralık 2003 tarihleri arasında Meksika'nın Merida kentinde ve ondan sonra da 9 Aralık 2005 tarihine kadar New York'daki Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde bütün devletlerin imzasına açık olacaktır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur

<p>2. Bu Sözleşme, bu maddenin 1. fıkrası uyarınca, üyelerinden en az bir devletin bu Sözleşmeyi imzalaması halinde, bölgesel ekonomik bütünleşme örgütlerinin imzasına da açık olacaktır.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>3. Bu Sözleşme, onaylamaya, kabule veya uygun bulmaya tabidir. Onaylama, kabul veya uygun bulma belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecektir. Bir bölgesel ekonomik bütünleşme örgütü, üye devletlerinden en az biri öyle yaptığı takdirde, onaylama, kabul veya uygun bulma belgelerini tevdi edebilir. Bu tür örgütler, onaylama, kabul veya uygun bulma belgelerinde, bu Sözleşmeyle düzenlenen konulara ilişkin yetkilerinin sınırını beyan edecektir. Bu örgütler yetkilerinin kapsamına ilişkin herhangi bir değişikliği de saklayıcıya bildirecektir.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>4. Bu Sözleşme herhangi bir devletin veya üye devletlerinden en az birisi bu Sözleşmeye taraf olan herhangi bir bölgesel ekonomik bütünleşme örgütünün katılımına açıktır. Katılım belgeleri, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecektir. Katılım sırasında, bölgesel ekonomik bütünleşme örgütü bu sözleşmeyle düzenlenen konulara ilişkin yetkilerinin sınırını beyan edecektir. Bu tür bir örgüt yetkilerinin kapsamına ilişkin herhangi bir değişikliği de saklayıcıya bildirecektir.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 68. Yürürlüğe girme	
<p>1. Bu Sözleşme, otuzuncu onaylama, kabul, uygun bulma veya katılım belgesinin tevdi edildiği tarihten sonraki doksanıncı günde yürürlüğe girecektir. Bu fıkranın amaçları bakımından, bölgesel bir ekonomik bütünleşme örgütü tarafından tevdi edilmiş herhangi bir belge, bu tür örgütlere üye devletler tarafından tevdi edilenlere ilave olarak sayılmayacaktır.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>2. Bu Sözleşmeyi otuzuncu belgenin tevdiinden sonra onaylayan, kabul eden, uygun bulan ya da katılan her Devlet veya bölgesel bir ekonomik bütünleşme örgütü bakımından, bu Sözleşme, bu Devlet ya da bölgesel ekonomik bütünleşme örgütünün ilgili belgeyi tevdiinden otuz gün sonraki tarih ile bu maddenin 1. fıkrası gereğince Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarihten hangisi daha sonra ise, o tarihte yürürlüğe girecektir.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 69. Değişiklik	
<p>1. Bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beşinci yılın sonunda, bir Taraf Devlet, bir değişiklik önerisinde bulunabilir ve bunu Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine sunabilir. Genel Sekreter, bunun üzerine, değişiklik önerisini Taraf Devletlere ve bu Sözleşmeye Taraf Devletler Konferansına, önerilerin görüşülmesi ve karara bağlanması amacıyla iletacaktır. Taraf Devletler Konferansı her bir değişiklik üzerinde anlaşmaya varabilmek için her türlü çabayı gösterecektir. Eğer, anlaşmaya yönelik bütün çabalar tükenmiş ve anlaşmaya varılamamışsa, değişikliğin kabul edilmesi için son çare olarak Taraf Devletler Konferansında hazır bulunan ve oy kullanan Taraf Devletlerin üçte iki oy çoğunluğu aranacaktır.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur

<p>2. Bölgesel ekonomik bütünleşme örgütleri, kendi yetkileri dahilindeki konularda, bu maddedeki oy haklarını, bu Sözleşmeye taraf olan kendi üye devletlerinin sayısına eşit sayıda oyla kullanacaktır. Bu tür bir örgüte üye devletler kendi oy haklarını kullanırlarsa örgüt oy hakkını, örgüt oy hakkını kullanırsa üye devletler oy haklarını kullanamazlar.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>3. Bu maddenin 1. fıkrası uyarınca benimsenen bir değişiklik Taraf Devletlerce, onaya, kabule veya uygun bulmaya tabidir.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>5. Yürürlüğe giren bir değişiklik, bağlanmaya dair rızalarını belirten Taraf Devletler için bağlayıcılık kazanacaktır. Diğer Taraf Devletler ise bu Sözleşmenin hükümleri ile ve daha önce onaylamış, kabul etmiş veya uygun bulmuş oldukları herhangi bir değişiklik ile bağlı kalmaya devam edeceklerdir.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 70. Çekilme	
<p>1. Taraf bir Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine yapacağı yazılı bir bildirimle bu Sözleşmeden çekilebilir. Bu tür bir çekilme, bildirim Genel Sekreter tarafından teslim alınmasından bir yıl sonra yürürlüğe girecektir.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>2. Bölgesel bir ekonomik bütünleşme örgütünün bu Sözleşmeye taraf olma durumu, örgütün üyesi bütün devletlerin Sözleşmeden çekilmeleri halinde sona erer.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 71. Saklayıcı ve kullanılacak diller	
<p>1. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, bu Sözleşmenin saklayıcısı olarak tayin edilmiştir.</p>	
<p>2. Bu Sözleşmenin Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinlerinin eşit derecede geçerli olduğu özgün metni Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından saklanacaktır.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>İlgili Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş altta imzaları bulunan tam yetkili temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur
<p>4. Taraf bir Devlet açısından bu maddenin 1. fıkrası uyarınca benimsenen bir değişiklik, bu tür bir değişikliğe ilişkin onaylama, kabul veya uygun bulma belgesinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edildiği tarihten doksan gün sonra yürürlüğe girecektir.</p>	Düzenleme zorunluluğu yoktur

6 UNCAC'DA (BİRLEŞMİŞ MİLLETLER YOLSUZLUKLA MÜCADELE SÖZLEŞMESİNDE) YER ALMAYAN ALANLAR

a. OECD (EKONOMİK KALKINMA ve İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ)Sözleşmesi

Madde 5 – Yürürlük	
Yabancı bir kamu görevlisine verilen rüşvetle ilgili soruşturma ve kovuşturma, her bir Tarafın kural ve ilkelerine tabi olacaktır. Bunlar, ulusal ekonomik çıkarlar ile ilgili hususlardan, başka bir Devlette olan ilişkiler üzerindeki potansiyel etkiden veya rüşvet suçuna bulaşmış gerçek ve tüzel kişilerin kimliğinden etkilenmeyecektir.	Düzenleme zorunluluğu yoktur OECD Aşama 2

b. Avrupa Konseyi Ceza Hukuku Sözleşmesi

Madde 30 – Doğrudan iletişim	
1 Merkezi makamlar birbirleriyle doğrudan haberleşirler.	UNCAC Madde 46 paragraf 13
2 Acil hallerde adli yardım talepleri ve buna ilişkin iletişimler doğrudan talep eden Tarafın savcılıkları da dahil olmak üzere adli makamlarınca talep yöneltilen Tarafın benzer seviyedeki makamlarına gönderilebilir. Bu durumda, talep eden Tarafın merkezi makamı tarafından talebin bir kopyasını aynı anda talep edilen Tarafın merkezi makamına gönderilmelidir.	UNCAC kapsamında yer almamaktadır
3 Bu maddenin 1. ve 2. fıkralarının uygulanmasına ilişkin olarak düzenlenen tüm talep ve iletişimler INTERPOL aracılığıyla da gönderilebilir.	UNCAC Madde 46 paragraf 13'teki daha az kısıtlayıcı olan son cümle
4 Talep, bu maddenin 2. fıkrası uyarınca sunulmuşsa ve gereğini ifa için talebi alan makam yetkili değilse talebi alan makam, onu yetkili makamına iletir ve talepte bulunan Tarafı bu durumdan doğrudan haberdar eder.	UNCAC kapsamında yer almamaktadır
5 Bu maddenin 2. fıkrası uyarınca takdim edilen, düzeltici tedbirler içermeyen talep veya iletişim, talep yöneltilen Tarafın yetkili makamına talepte bulunan Tarafın yetkili makamı tarafından doğrudan gönderilebilir.	UNCAC kapsamında yer almamaktadır
6 Taraflar, imza anında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılma belgelerinin tevdi sırasında bu bölümün uygulamasına ilişkin olarak yapılacak taleplerin etkinliği sağlama düşüncesiyle, merkezi makamlarına yapılmasını Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirebilirler.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 31 – Bilgi verme	
Talebi alan Taraf, talepte bulunan Tarafı bu bölüm uyarınca alınan bir talep üzerine yapılan işlem ve bu işlemin nihai neticesinden vakit geçirmeksizin derhal haberdar eder. Talep yöneltilen Taraf, ayrıca talepte bulunan Tarafı, istenen işlemlerin ifasını imkansız hale getiren veya ifasını hatırı sayılır ölçüde geciktirecek bütün durumlardan vakit geçirmeksizin haberdar eder.	UNCAC Madde 46 paragraf 24 (daha az katı bir metinle)

c. Avrupa Konseyi Özel Hukuk Sözleşmesi

Bölüm I – Ulusal seviyede alınacak önlemler	
Madde 1 – Amaç	
Taraflar kendi iç hukuklarında, tazminat elde edebilme imkanı da dahil olmak üzere, yolsuzluk fiili neticesinde zarar görmüş bir şahsın haklarını ve çıkarlarını savunmak üzere etkili başvuru yollarını öngörürler.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 2 – Yolsuzluğun tanımı	
Bu sözleşmenin amaçlarına uygun olarak “yolsuzluk” tabirinden, bir görevin olağan ifasına ya da haksız bir komisyondan veya hak edilmemiş bir yarardan veya böyle bir hak edilmemiş yarar vaadinden fayda sağlayanın, lazım gelen davranışına etki eden haksız bir komisyonun veya diğer hak edilmemiş bir yararın veya böyle bir yararla ilgili vaadin doğrudan ya da dolaylı olarak talep edilmesi, sunulması, verilmesi ya da kabul edilmesi anlaşılır.	Düzenleme zorunluluğu yoktur
Madde 3 – Zararların tazmini	
1. Taraflar kendi iç hukuklarında yolsuzluk fiilinden dolayı zarara uğramış şahısların bu zararın tümünün tazmini amacıyla dava açmalarını öngörürler.	BYMS Madde 35. Zararların tazmini – ancak suç eylemleri ile sınırlıdır (Bölüm III’te bu Maddenin sistematik pozisyonundan itibaren); önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
2. Bu tazminat, yoksun kalınan kazanç ve maddi açıdan uğranılan zararlar ile maddi olmayan zararları da kapsayabilir.	
Madde 4 – Sorumluluk	
1. Taraflar aşağıdaki şartların bir araya gelmesi halinde zararın tazmin edilmesini kendi iç hukuklarında öngörürler:	UNCAC Madde 35. Zararların tazmini – ancak suç eylemleri ile sınırlıdır (Bölüm III’te bu Maddenin sistematik pozisyonundan itibaren) – ve yalnızca çok genel manada CoE Crim Conv’daki özel hukuk dogması olmadan; önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
i) davalının yolsuzluk fiilini işlemesi veya yolsuzluk fiiline izin vermesi veya yolsuzluk fiilinin işlenmesini önlemek için makul önlemlerden imtina etmesi;	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
ii) davacının bir zarara uğraması; ve	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
iii) yolsuzluk fiili ile zarar arasında bir illiyet bağının bulunması.	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
2. Taraflar kendi iç hukuklarında birden fazla davalının aynı yolsuzluk fiilinden sorumlu olmaları halinde, müteselsilen sorumlu olacaklarını öngörürler.	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 5 – Devletin sorumluluğu	
Taraflar kendi iç hukuklarında, kamu görevlilerinden birinin görevlerinin ifasından dolayı işlediği bir yolsuzluk fiilinden dolayı zarara uğrayan şahısların bu zararlarının, Taraf Devletin veya Taraf bir Devlet değil ise bu Tarafın yetkili makamları tarafından tazmin edilmesini talep etmelerini sağlayacak uygun düzenlemeleri yapacaklardır.	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 6 – Müşterek kusur	
Taraflar, zararın meydana gelmesinde veya ağırlaşmasında davacının kusuru olması durumunda, koşulları da dikkate alarak, tazminatta indirim yapılmasını veya tazminatın reddedilmesini öngören iç hukuk düzenlemelerini öngörürler.	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 7 – Süreler	

1. Taraflar kendi iç hukuklarında zararın tazmininin, zarar gören şahsın zarardan veya yolsuzluk fiilinden ve sorumlu şahsın kimliğinden haberdar olmasının veya makul süre içerisinde zarardan haberdar olabilmesinin bitiminden itibaren üç yıllık bir sürenin geçmesi ile zamanaşımına uğramasını öngörürler. Her durumda, yolsuzluk fiilinin işlendiği tarihten başlamak üzere en az on yıllık bir sürenin bitiminden sonra bu dava açılmaz.	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
2. Taraf Devletlerin sürelerin durmasını veya kesilmesini düzenleyen hukuk kuralları, gerektiğinde birinci paragraftaki sürelere de uygulanır.	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 8 – Sözleşmelerin geçerliliği	
1. Taraflar kendi iç hukuklarında, konusu yolsuzluk işlemi olan her sözleşmenin veya bir sözleşmenin yolsuzluk işlemi olan her hükmünün yoklukla malul olduğunu öngörürler.	UNCAC Madde 34. Yolsuzluk eylemlerinin sonuçları (ancak bağlayıcı olmayan)
2. Taraflar kendi iç hukuklarında, rızalarının bir yolsuzluk fiili ile geçersiz kılındığı her sözleşen tarafın, mahkemeden tazminat talep etme haklarına hâlel getirmeden, bu sözleşmenin iptalini talep edebilmesini öngörürler.	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 9 – Çalışanların korunması	
Taraflar kendi iç hukuklarında, iyi niyetle ve makul şüpheler temelinde, yolsuzluk fiillerini sorumlu kişi ya da makamlara ihbar eden görevlilere karşı doğrulanmamış her türlü haksız yaptırımın uygulanmaması amacıyla uygun bir koruma sağlamayı öngörürler.	UNCAC Madde 33. İhbarda bulunan kişilerin korunması
Madde 10 – Hesaplar ve denetimler	
1. Taraflar kendi iç hukuklarında şirketlerin yıllık hesaplarının açıklıkla düzenlenmesi ve bunların şirketin mali durumunun doğru bir görünümünü vermesi için gerekli önlemleri alırlar.	UNCAC Madde 12. Özel sektör
2. Yolsuzluk fiillerinin işlenmesini önlemek amacıyla Taraflar, yıllık hesapların şirketin mali durumunun doğru bir görünümünü verdiğini, hesapların denetimiyle görevli şahıslar vasıtasıyla güvence altına alındığını iç hukuklarında öngörürler.	UNCAC Madde 12. Özel sektör
Madde 11 – Kanıtların elde edilmesi	
Taraflar kendi iç hukuklarında, yolsuzluk fiili ile ilgili bir hukuk davası çerçevesinde, delillerin elde edilmesi için etkin usul kurallarını öngörürler.	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Madde 12 – Geçici tedbirler	
Taraflar kendi iç hukuklarında, yolsuzluk fiili ile ilgili hukuk davaları sırasında tarafların hak ve çıkarlarını koruma amacıyla ihtiyati hukuki tedbirleri öngörürler.	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır
Bölüm II – Uluslararası işbirliği ve uygulamanın izlenmesi	
Madde 13 – Uluslararası işbirliği	
Taraflar yolsuzluk olayları ile ilgili hukuk davalarına ilişkin sorunlarda, özellikle tebligatlara, yabancı ülkedeki delillerin elde edilmesine, yetkiye, yabancı mahkeme kararlarının tanıma ve tenzifine ve mahkeme harçlarına	Önceki izlemelerin kapsamında yer almamaktadır

ilişkin olarak, taraf oldukları hukuki ve ticari alanlardaki uluslar arası işbirliğine ilişkin yürürlükteki uluslar arası belgeler ile birlikte kendi iç hukuk belgelerine göre etkin biçimde işbirliğine giderler.

GRECO (YOLSUZLUĞA KARŞI DEVLETLER GURUBU) Değerlendirmelerinin Temaları

GRECO'nun ilk üç Değerlendirme Turu, özellikle aşağıdaki hükümleri kapsamaktadır:

1. Tur:²⁰

Rehber ilke 3

"yolsuzluk suçlarının önlenmesi, soruşturulması, kovuşturulması ve yargılanmasından sorumlu olanların, görevleri için uygun olduğu şekilde bağımsızlık ve özerkliğe sahip olmasını, uygunsuz nüfuzlardan korunmasını ve kanıt toplamak, yolsuzlukla mücadelede makamlara yardımcı olan kişileri korumak ve soruşturmaların gizliliğini muhafaza etmek için etkin araçlara sahip olmasını sağlamak"

Rehber ilke 6

"yolsuzluk suçlarına ilişkin olarak soruşturma, kovuşturma ve yargılamadan muafiyeti demokratik bir toplumun gerektirdiği ölçüde kısıtlamak"

Rehber ilke 7

"yolsuzlukla mücadeleden sorumlu kişi ya da kurumların uzmanlaşmasına destek olmak ve onlara görevlerini ifa etmeleri için ilgili araç ve eğitimleri sağlamak"

2. Tur:²¹

Rehber İlke 4

"yolsuzluk suçlarının gelirlerine el konulması ve ilgili kişilerin bunlardan mahrum bırakılması için gerekli tedbirleri almak"

Rehber İlke 5

"tüzel kişilerin yolsuzluk suçları için kalkan olarak kullanılmasını önlemek amacıyla gerekli tedbirleri almak"

Rehber İlke 8

"mali mevzuatın ve bunu uygulamaktan sorumlu makamların, özellikle rüşvetler ve yolsuzluk suçları ile bağlantılı diğer giderler için kanunen ya da uygulamada vergiden düşülebilirliği reddederek yolsuzlukla mücadeleye etkili ve eşgüdümlü bir şekilde katkıda bulunmasını sağlamak"

Rehber İlke 9

"kamu idarelerinin organizasyon, işleyiş ve karar verme süreçlerinde, özellikle etkinlik sağlama ihtiyacı ile tutarlı olduğu ölçüde olabildiği kadar şeffaflık sağlanarak yolsuzlukla mücadele ihtiyacının dikkate alınmasını sağlamak"

Rehber İlke 10

²⁰ http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round1/procedure%28round1%29_en.asp.

²¹ http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round2/procedure%28round2%29_en.asp.

"kamu görevlilerinin hak ve görevleri ile ilgili kurallarda yolsuzlukla mücadele gerekliliklerinin dikkate alınmasını ve uygun ve etkili disiplin tedbirlerinin alınmasını sağlamak ve davranış kuralları gibi uygun araçlarla kamu görevlilerinden beklenen davranışların daha iyi bir şekilde tanımlanmasına destek olmak"

Rehber İlke 19

"yolsuzlukla mücadelenin her yönünde organize suçlarla ve para aklama eylemleri ile muhtemel bağlantıların dikkate alınmasını sağlamak"

Ceza Hukuku Sözleşmesinin seçilen maddeleri

Madde 13 – Yolsuzluk suçlarından elde edilen gelirlerin aklanması

Madde 14 – Hesap suçları

Madde 18 – Kurumsal sorumluluk

Madde 19 – Yaptırımlar ve tedbirler

Madde 23 – Kanıtların toplanmasını ve gelirlere el konulmasını kolaylaştırmaya yönelik tedbirler

3. Tur:

Yolsuzluk Önleme Ceza Hukuku Sözleşmesinde (ETS 173), Ek Protokolünde (ETS 191) ve Rehber İlke 2'de (GPC 2) öngörülen suç düzenlemeleri

Siyasi partilerin ve seçim kampanyalarının finanse edilmesinde yolsuzluğu önlemeye yönelik genel kurallara dair Bakanlar Kurulunun üye devletlere Tavsiyesine ilişkin olarak Partilerin Finansmanının Şeffaflığı (Tavsiye (2003)4)

Ek ayrıntılar, 3. Turun kılavuz ilkelerinde yer almaktadır.²²

22

http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/Greco%20Eval%20III%20_2007_%207E%20Rev4%20Guidelines%20for%20Evaluators.pdf.

Kısaltmalar

Add	Ek
AML	Kara para aklamayı önleme
CoE	Avrupa Konseyi
CoE Crim Conv	Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi, 1999
CoE Civ Conv	Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Özel Hukuk Sözleşmesi, 1999
EAG	Kara Para Aklama ve Terörizmin Finansmanı ile Mücadele Avrasya Grubu
FATF	Mali Eylem Görev Gücü
FIU	Mali İstihbarat Birimi
GRECO	Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu
IMF	Uluslararası Para Fonu
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OECD Conv	OECD Uluslararası Ticari İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Rüşvetin Önlenmesine Dair Sözleşme, 1997
SIGMA	Yönetim ve Yönetişimdeki İlerlemelerin Desteklenmesi
UNCAC	Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi